

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 grupp

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 178 (13.116)

Trst, sreda, 17. avgusta 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Medtem ko se na konvenciji republikancev v New Orleansu bliža dan Bushevega nastopa Reaganov poslovilni govor v Superdomu navdušil popolnoma zasvojene delegate

Navdušeno ploskali predsednikovemu naštevanju uspehov Senator Dan Quayle za Bushevega namestnika

NEW ORLEANS — Predsednik Reagan je končno izročil štafeto palico svojemu dolgoletnemu sodelavcu, prijatelju in somišljeniku Bushu, vendar tega ni storil v prisotnosti tisočih delegatov, ki polnijo polovico Superdoma, pač pa kar na letališču. Predsednik Reagan in gospa sta odhajala na počitnice, Bush in soproga pa sta pravkar priletela iz Washingtona. Pred pozdravi je Bush izjavil, da je Reaganu uspelo izvesti najpomembnejšo nalogo, kar si jo lahko zada predsednik, in sicer to, da pušča državo, ki je boljša od tiste, ki jo je dobil.

S pozdravi na letališču pa je Reagan predvsem prizanesel svojemu nasledniku z javno konfrontacijo pred republikanskimi delegati, ki so še vedno globoko navezani na svojega predsednika in se še niso privadili na Busha. »Ostani z nami še štiri leta,«
so vzklikali predsedniku, ki je izbral prav neworleansko tribuno, da je skrbno interpretiral prvega izmed svojih poslovilnih govorov, Bush pa se že pripravlja (in najbrž ne brez treme) na ključni trenutek, ko bo moral tudi sam na oder, kjer se bo moral izkazati kot govornik.

Predsednik Reagan je bil namreč deležen enkratnega osebnega trumfa, že ko je z Nancy prestopil prag Superdoma. Pet minut je moral počakati, da se je množica umirila in šele nato je prišel do besede. Tričetrturni govor je moral prekiniti kar 67-krat, saj so delegati vneto ploskali vsakič, ko je omenil uspehe in dosežke politike,

ki sta jo vodila Bush in on. Busha je omenil načrtno, saj je bil njegov govor predvsem predstavitev izbranega naslednika, sicer je Reagan le našel dosežke republikanske politike in zamolčal njeno senčno plat. Omenil je padec inflacije, a je prezrl dejstvo, da raste ameriški gospodarski deficit in pada vrednost dolarja. Znižal je davke in ustvaril 17 milijonov novih delovnih mest, pozabil pa je, da se je razpasla revščina ter da je brezposelnih še vedno na milijone. Ponosen je bil na vojaške dosežke, na dejstvo, da ni »niti centimeter ameriškega ozemlja padel v roke komunistom«, da se je pričel umik iz Afganistana, prezrl pa je prav tako zanimiv podatek: koliko je to stalo ameriškega davkoplačevalca.

Sicer pa so to podrobnosti, ki sploh niso motile delegatov. Reagan je in ostane njihov idol, Busha pa bodo podprli, ker je pač tako odločil predsednik. Republikancev pa je veliko tudi zunaj Superdoma in prav te bo moral Bush pripraviti, da bo v Beli hiši kos zahtevni nalogi. Saj vendar ni enostavno razpravljati s »kolegom«
Gorbačovom o razorožitvi ter obenem podpirati boj proti splanu ali zahtevati obvezno jutranjo molitev v vseh šolah. Tega pa se Bush in njegov namestnik (izbral ga je prav sinoči in je 41-letni senator Dan Quayle iz Indiane) najbrž dobro zavedata.

Na sliki (telefoto AP): republikanskih dam res ni težko prepoznati...

Po prazniku že spet polemike

RIM — Letno premirje v polemiki med strankami večine je trajalo izredno malo: le dan velikega šmarna. Socialisti so namreč že včeraj ponovno obelodanili svojo zaskrbljenost zaradi širjenja krajevnih odborov KD-KPI tudi po majskih volitvah.

Socialistični komentator, ki se v strankarskem glasilu l'Avanti podpisuje Ghino di Tacco, piše: »Neposredna pogajanja med KD in KPI ter zaposlovanje socialistov je navada, ki se je z italijanskega Juga že razpasla po drugih deželah.«
Obenem pa je »bandit iz Radicofanije«
izrazil prepričanje, da sploh ne gre za krajevni fenomen brez sleherne politične teže. Kdor si to predstavlja, si po mnenju socialističnega komentatorja »zamišlja, kar si ni mogoče zamisliti.«
Temu pa Ghino di Tacco pravi tudi »mistifikacija in utvara«.

Komentatorju, t. j. Craxiju, odgovarja danes dnevnik KD il Popolo, ki zanika, da obstajajo širši načrti o sestavi nadaljnjih upravnih odborov KD-KPI, in temu doda, da se stranka relativne večine že trudi, da bi rešila anomalno stanje.

»Grožnje Ghina di Tacca«
- piše il Popolo - »pa bi imele kako težo edino- le v primeru, ko bi PSI dejansko skušala uporabiti vprašanje anomalnih odborov (za katere ima tudi sama nekaj zalug) kot orožje proti sedanji vladni koaliciji.«
Dnevnik KD pa dvomi, da bi lahko socialisti res hoteli razdreti vlado.

G. R.

Storilci propadlega atentata pred milansko kvesturo iz vrst skrajne desnice

Fiat ritmo ni eksplodiral zaradi okvare timerja in velike previdnosti policije

MILAN — Avtobomba pred milansko kvesturo bi morala eksplodirati, vendar se to ni zgodilo zaradi napake na timerju. Ko so atentatorji to ugotovili, so telefonirali na kvesturo v upanju, da bo avto eksplodiral, ko bodo policaji odprli vrata avtomobila. Kabina ritma je bila namreč polna plina, ki je uhaljal iz dveh jeklenk, ki so ju atentatorji pustili na zadnjem sedežu. Tak je kratek povzetek dvodnevne preiskave o avtobombi, ki so jo neznanci v nedeljo pustili pred milansko kvesturo. Po mnenju preiskovalcev je tudi najbolj verjetno, da je treba storilce propadlega zločina iskati med skrajnimi desničarji.

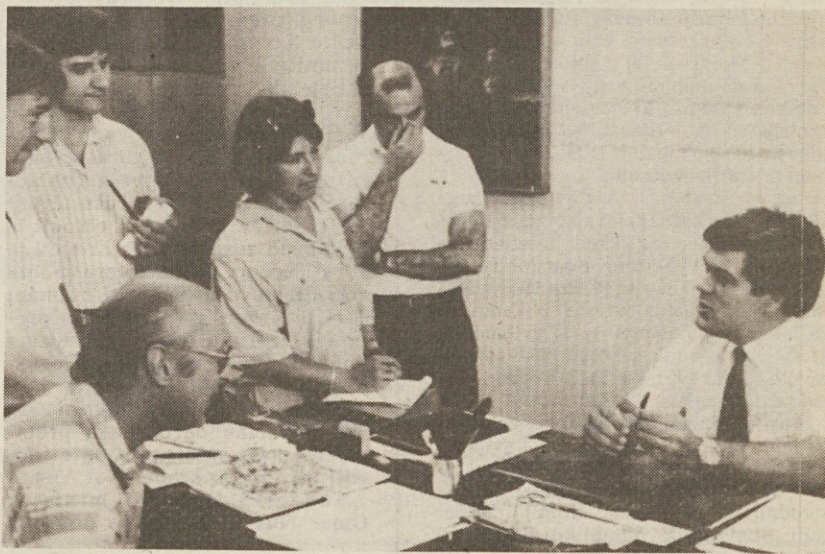
Dosedanja preiskava je pokazala, da so storilci pustili avto pred kvesturo v nedeljo približno ob 13. uri, ko se menja straža. Tako avtomobil ni vzbujal pozornosti, saj je najbrž stari stražar mislil, da gre za avto kolega, ki bo stražo šele nastopil, nova straža pa je najbrž menila, da je avto tam že dalj časa in zato tudi že pregledan.

Toda načrt atentatorjev se ni posrečil zaradi okvare timerja in pa zaradi previdnosti policije, ki ni nasedla tele-

fonskemu klicu zločincev. Sumljivi avto so namreč skušali odpreti s pomočjo robota, ko pa to ni uspelo, so s posebnim eksplozivnim nabojem razbili stransko okno avtomobila. Iz kabine je tako izpuhtel ves plin, s tem pa je bilo tudi nevarnosti konec.

Preiskovalci so v avtomobilu našli tri rimske avtomobilske registrske tablice. Tako so ugotovili, da gre najbrž za isti avtomobil, ki je bil ukraden konec maja v Rimu med ropom v neki garaži. Z ropom naj bi bili povezani pripadniki Nar (Nuclei armati rivoluzionari), ki so takrat s posebnim letalom napovedali, da ta skrajna fašistična organizacija ponovno začneja s svojimi akcijami. Ker naj bi šlo v obeh primerih za isti avtomobil, so preiskovalci prepričani, da je treba storilce iskati prav med skrajno desnico.

Na podlagi pričevanja pa so preiskovalci včeraj izdelali tudi identikit enega od treh morebitnih atentatorjev. Šlo naj bi za moškega, visokega med 170 in 175 cm, temnejše polti, z okroglim obrazom, kratkimi črnimi lasmi in gostimi črnimi obrvmi ter brki.

Po propadlem atentatu je milanska kvestura uvedla posebne varnostne ukrepe. Novosti je na tiskovni konferenci razložil predstavnik milanskega Digosa dr. Lucio Carluccio (desno)

Adrianu Sofriju sodniki odrekli hišni pripor

MILAN — Preiskovalni sodnik Antonio Lombardi je včeraj odločno zavrnil prošnjo odvetnikov Adriana Sofrija, Giorgia Pietrostefanija in Ovidia Bompresija, da bi jih izpustili iz zaporov. Sodnik je zavrnitev pojasnil v obširni dokumentaciji, ki vsebuje 35 strani, in s tem potrdil mnenje javnega tožilca, da bi bila izpustitev v tem trenutku neumestna.

V dokumentaciji med drugim piše, da obstajajo proti Sofriju in drugima dvema obtožencema številni dokazi, ki pričajo, da je trojica dejansko vpletena v umor komisarja Calabresija. Poleg pričevanja skesanca Leonarda Marina obstajajo namreč tudi pričevanja nekaterih bivših aktivistov Lotte continue, ki so se »izpovedali«
ob drugih priložnostih. Sofriju, Pietrostefaniju in Bompresiju pa so sodniki odrekli tudi hišni pripor z utemeljitvijo, da bi le-ta lahko kvarno vplival na preiskave, ki so še v teku. Vse kaže, da bodo odvetniki, ki zagovarjajo pravice obtožencev, sedaj vložili priziv na razsodišče svobode.

V nesreči umrlo 13 švedskih otrok

OSLO — Izlet skupine švedskih šolarjev v deželo fjordov se je tragično končal.

Avtobus, v katerem je bilo 35 oseb — šolarjev, staršev in učiteljev, je iz še neznanih razlogov strmoglavil v prepad takoj potem, ko je pripeljal iz predora na cesti za Ejdfjord, kakih 130 kilometrov od Bergna na Norveškem. Iz agencijskih vesti je mogoče sklepati, da je avtobus zavozil s cestnišča zaradi nenadne okvare na zavoh.

V nesreči je umrlo 13 otrok, izleta pa se je udeležilo skupno 23 šolarjev. Med žrtvami sta tudi dve odrasli osebi, ranjenih pa je bilo 18 potnikov. Nekateri so v smrtni nevarnosti, med temi tudi en učitelj in voznik avtobusa. Šolarji so prihajali iz vasi Kista na Švedskem.

Na sliki (telefoto AP): reševalci so iz kupa pločevine potegnili težko ranjenega voznika avtobusa

Sodišče preklicalo zaporne naloge za domnevne morilce

COSENZA — Sodišče svobode iz Cosenze je preklicalo zaporne naloge, ki jih je za 36- in 38-letna brata Luigija in Rosaria Frangella ter za njunega 22-letnega bratranca Giuseppa Frangella izdalo državno pravdnitvo sodišča v Paoli (Cosenza) zaradi domnevnega posilstva in umora 19-letne študentke Roberte Lanzino, ki so jo našli mrtvo 27. julija letos v bližini Cosenze.

Sodišče je bilo mnenja, da ne obstaja dovolj zanesljivih elementov, ki bi dokazovali krivdo treh aretirancev. Kot je znano, so Roberto Lanzino ubili, ko se je z motornim kolesom peljala iz Rendeja v Falconaro Albanese. Na poti so jo ustavili neznanci, ki so jo najprej posilili, nato pa večkrat zabodli z nožem. Njeno truplo so našli karabinjerji, ki so Roberto iskali že od večera 26. julija, ko so starši prijavili hčerkino izginotje.

Dinamitni atentat v bližini Merana

MERAN — Med pogrebom pomočnika komandanta južnotirolskih strelcev »Schützen«
Jörga Pircherja (ta je bil v šestdesetih letih eden izmed protagonistov atentatov na Južnem Tirolskem in obsojen na osem let zaporov) v Etschu (Lani) pri Meranu je prišlo do eksplozije na visokotlačni cevi, ki dovaja vodo tamkajšnji hidroelektrarni iz skoraj 500 m višje ležečega akumulacijskega jezera.

Preiskava je pokazala, da gre za dinamitni atentat, ki naj bi ga izvedli specialisti. V trenutku eksplozije je bila elektrarna v polnem teku, zato je ob eksploziji cevi s premerom 2,5 m voda z veliko silo na pol porušila dve hiši, pri tem pa je bila tudi poškodovana 40-letna Ida Campestrini, ki jo je silovit vodni curek treščil ob garažna vrata. Odpeljali so jo v bolnišnico, ozdrave-la pa bo v nekaj tednih.

Na srečo se je ob eksploziji avtomatično zaprl varnostni ventil in prekinil dotok vode, kljub temu pa je voda zalila tudi precej hiš v središču Etschu in uničila precej sadovnjakov. Hidrocentrala je zaprta, škoda pa cenijo na več kot tri milijarde lir. Za zdaj še nihče ni prevzel odgovornosti za atentat.

Težavno prepoznavanje utopljenecv z Nubie

KAIRO — Egiptovski sodnik Sayed Ibrahim, ki je odgovoren za preiskavo o vzrokih brodoloma Nubie, je napovedal prihod v Asuan skupine specializiranih tehnikov, ki bodo preverili varnost in ugotovili morebitne okvare na ladji. Meteorološki zavod iz Asuana je potrdil, da je na dan nesreče nad Nilom deževalo, občasno pa je prišlo do nališov, ki so preplavili ceste in povzročili izpad električnega toka in telefonskih zvez. Pristojne oblasti kljub vsemu niso prepovedale plovbe po narasli reki. Na predelu, kjer se je potopila Nubia, je v zadnjih letih prišlo do številnih brodolomov. Kar se tiče Nubie, pogrešajo pa še devet potnikov, štiri Italijane in pet Egipčanov.

Ločeno preiskavo pa je uvedlo tudi italijansko sodstvo. Ne gre sicer za iskanje vzrokov o brodolomu, pač pa za postopek za prepoznavanje ponesrečencev. Sodne oblasti se lahko poslužijo avtopsijske v primerih, ko sorodniki niso v stanju točno določiti istovetnosti trupla. Večino trupel so sicer že prepeljali na inštitut za sodno medicino v Rimu, za nekatera pa je prepoznavanje izredno težavno. Utopljenecv so namreč več dni ostali v vodi, izredno visoke temperature, ki vladajo v tem času v Egiptu, pa so tudi opravile svoje. Od enajstih utopljenecv so jih sorodniki doslej prepoznali deset.

Od ponedeljka na Poljskem stavkajo rudarji v Jastrzebiu Stavkajoči zahtevajo priznanje Solidarnosti in povečanje plač

VARŠAVA — Predvčeršnjim zvečer so rudarji tretje izmene v rudniku premoga Manifest Lipcowy v poljskem mestu Jastrzebie prekinili z delom in oklicali stavko. Stavka se je nadaljevala tudi včeraj, stavkajoči pa od poljskih oblasti zahtevajo legalizacijo prepovedanega sindikata Solidarnost, od uprave rudnika pa povečanje plač.

Po izjavah enega glavnih svetovalcev Solidarnosti, Bronislava Geremka, je položaj v Jastrzebiu zaskrbljujoč in to predvsem zato, ker rudnik premoga Manifest Lipcowy predstavlja simbol velikih delavskih stavk na Poljskem avgusta 1980. V rudniku so

ustanovili stavkovni odbor, ki je sestavljal spisek 21 sindikalnih, finančnih in političnih zahtev. Položaj naj bi se včeraj še zapletel, ker naj bi vodstvo rudnika prepričilo druge izmene rudarjev dostop do rudnika. V znak protesta so stavkajoči rudarji prve in tretje izmene rudnik zasedli, uprava pa je rudnik začasno zaprla. V dogajanju je posegel tudi krajevni tožilec, ki je stavko proglasil za ilegalno. Rudnik so tudi obkrožile policijske sile.

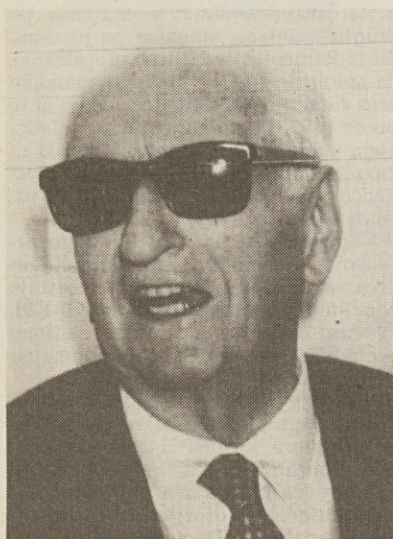
V zvezi s stavko rudarjev je vodja Solidarnosti Lech Walesa izjavil, da je to odgovor na hudo krizo na Poljskem, kjer ni gospodarskih reform in kjer je inflacija iz dneva v dan višja. Toda po

mnenju Walese naj bi bila stavka v Jastrzebiu le prva v verigi stavk, ki naj bi se razširile po vsej državi.

Po pisanju poljske državne tiskovne agencije Pap ima zadnja stavka rudarjev izrazito politični značaj, saj stavkajoči na prvo mesto postavljajo zahtevo po priznanju Solidarnosti. Agencija tudi trdi, da je stavkovni odbor odklonil pogajanja tako z upravo kot s krajevnim tožilec.

Po nekaterih vesteh je položaj že nekaj mesecev napet tudi v ostalih šlezjskih rudnikih, kar še posebej velja za rudnik bakrove rude v Rudni, kjer so morali v dogajanju poseči tudi uradno priznani sindikati.

Svet avtomobilizma žaluje za Enzom Ferrarijem

MODENA — V nedeljo je na njegovem domu v Modeni tiho ugasnilo življenje Enza Ferrarija, ki je v svojem življenju osvojil vse, kar se je v avtomobilskem svetu dalo osvojiti. S simbolom vzpenjajočega se konja, ki je predstavljal avtomobilsko hišo Ferrari, je osvojil številne naslove v formuli ena, med turističnimi športnimi avtomobili pa so ferrariji že zdavnaj predstavljali precej več kot le status simbol.

Enzo Ferrari je 18. februarja letos dopolnil 90 let. Vedelo se je, da je že dalj časa bolan na ledvicah, zaradi česar je bil odvisen od dialize. Svet avtomobilizma je zapustil ravno v trenutku, ko so njegovi ferrariji že nekaj časa doživljali krizo v svetu formule ena, zato pa je tovarna v Maranellu le z veliko težavo zadovoljevala povpraševanje v svetu po turističnih športnih avtomobilih z znakom vzpenjajočega se konja. Na željo pokojnika so ga pokopali v ponedeljek v ozkem družinskem krogu.

Ferrari je vstopil v svet avtomobilizma že leta 1920 kot tekmovalci na avtomobilih alfa romeo, po kakem desetletju pa je začel tudi kariero avtomobilskega konstruktorja. Tako se je leta 1943 v Maranellu rodila nova tovarna, iz katere so že takoj po vojni prišli prvi avtomobili, ki so nato osvojili številne naslove svetovnih prvakov tako med vozniki kot med avtomobilskimi hišami.

S smrtjo Enza Ferrarija je konec nekega mita v zgodovini svetovnega avtomobilizma. Njegova smrt je boleče odjeknila v svetu avtomobilizma, izraze sožalja sorodnikom pa je med drugimi poslal tudi predsednik republike Francesco Cossiga.

V Kartumu Nil presega globino 17 metrov Po povodnjah v Sudanu tudi nevarnost kolere

V velikem delu države razsajajo tudi požrešne puščavske kobilice - Prizadet dober del Sahela

KARTUM — Zaradi poplav postajajo razmere v Sudanu čedalje bolj kritične in po nekaterih ocenah naj bi bilo brez strehe nad glavo že okrog dva milijona ljudi. Večinoma v štirimilijonskem Kartumu in tudi v vzhodnih in severnih delih Sudana. Včeraj in ponoči je spet deževalo na etiopski visoki planoti, kjer teče Modri Nil. Deževalo je tudi v Kartumu in njegovi okolici in danes poročajo, da je Nil ob sotočju Modrega in Belega Nila blizu sudanskega glavnega mesta presega globino 17,14 metra, kolikor je znašala leta 1946, ko so bile v Sudanu najhujše poplave v tem stoletju.

Iz Kartuma poročajo, da poskušajo iz Kartuma in stare prestolnice Omdurmana preseliti na tisoče ogroženih ljudi, ki poleg tega z vrečami peska mrzlično gradijo nasipe pred naraslimi vodami. Glavna težava pri preseljevanju ljudi je v tem, da Kartum in Omdurman ležita na planoti, ravna pa je tudi okolica glavnega mesta, tako da ljudi praktično ne morejo preseliti na varno, na vzpetine in malo bolj hribovit svet.

Predstavniki Svetovne zdravstvene organizacije pravijo, da kužne bolezni za zdaj še niso izbruhle in da doslej tudi še niso zabeležili primerov kolere. Vendar je nevarnost kolere čedalje večja zaradi okužene vode in zaradi slabih splošnih zdravstvenih razmer. Bojijo se, da bi izbruh kolere mogel v kratkem času terjati veliko žrtev zlasti med otroki. Iz nekaterih zdravstvenih krogov je slišati ocene, da bi kolera mogla v kratkem času pomoriti najmanj štiri tisoč otrok, če ne bodo preprečili izbruha te nevarne kužne bolezni. Predstavniki tujih organizacij za pomoč pravijo, da je v Kartumu in njegovi okolici še vedno večina ogroženega prebivalstva brez šotorov in da ni dovolj zdravil ter hrane.

Sudanski finančni minister Omar Nur El Dajem je povedal,

da je dosedanja pomoč le kaplja v morje, čeprav so doslej iz več kot ducata držav pripeljali več kot 1.200 ton različne pomoči (največ iz Saudske Arabije, kralj Fahd pa je osebno poklonil osem milijonov dolarjev za žrtve poplav). Nur El Dajem je poleg tega povedal, da so poplave doslej terjale 58 smrtnih žrtev, 213 je ranjenih, narasle vode pa so samo v Kartumu porušile 167.000 hiš in kolib, v katerih živi revno prebivalstvo. Tuji diplomati v Kartumu menijo, da je število smrtnih žrtev poplav po vsej verjetnosti precej večje.

Zdi se, da kaj prida ne pomaga niti razglašeno izredno stanje, ki ga je objavil premier Sadik El Mahdi in velja pol leta. Svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) je namreč sporočila, da so se nad severni, zahodni, vzhodni in osrednji Sudan zgrnili veliki oblaki kobilic, ki predstavljajo drugo hudo nadlogo za največjo afriško državo. Obilne padavine in vlaga sto namreč ustvarile ugodne pogoje za razmnoževanje kobilic, ki pustošijo tudi v drugih afriških državah. Po trditvah strokovnjakov FAO je poleg Sudana najbolj ogrožen severni del Etiopije, kjer so bili v zadnjih štirinajstih dneh tudi hudi nališvi. Poleg tega požrešne kobilice ogrožajo posevke in vse rastlinje še v nekaterih zahodnoafriških in saheljskih državah. Najhuje je v Senegal, Nigru, delu Mavretanije, v Maliju in Čadu. Iz teh držav so pred tedni poročali o obilnem deževju, ki je zelo dobrodošlo po sušnih letih. Pričakovali so, da bo obilna moča koristila kmetijskim pridelkom, sedaj pa se bojijo, da bi doberšen del pridelkov mogle uničiti kobilice, ki jih nikakor ne uspejo uničiti. Položaj se bo verjetno še poslabšal, ker pričakujejo, da se bo zaradi ugodnih vlažnih pogojev proti koncu septembra izlegel naslednji zarod požrešnih žuželk.

AVGUST PUDGAR

Kje pa so ljudje?...

...na plaži, vendar!

Kaže, da je poletna vročina dokaj neprijetno vplivala na ljudi, ki so na veliki šmaren množično bežali iz vlemest. Milan (zgoraj) in Pariz (spodaj) sta ostala brez običajnega prometa. Črni muček, ki se je pogumno podal čez cesto, pa je najbrž vedel, da so bili ljudje vsi na morju, pardon, samo do plaž so prišli. (Telefoto AP)

Kratke vesti iz Jugoslavije

Jugoslavija ne sprejema tujih nevarnih odpadkov

BEOGRAD — Jugoslovanska zvezna vlada je včeraj še enkrat ugotovila, da ne drži namigovanja dela tujega tiska, češ da je nekdo strupene odpadke in odpadke iz Nizozemske uskladiščil v Jugoslaviji. Kot so ugotovili pristojni organi, Jugoslavija ni niti legalno niti ilegalno uvozila nikakršnih odpadkov. Prav tako noben nizozemski organ ali podjetje ni zaprosilo jugoslovanskih organov za prevoz ali skladiščenje takšnih odpadkov, v minulih dveh letih pa tudi nobeno jugoslovansko podjetje ni prosilo za takšno dovoljenje. Preiskava je pokazala tudi, da na ladji Khian Sea, ki je na popravilu v Bijeli, ni strupenih snovi. (dd)

Študija o cvetenju alg

ZAGREB — Jugoslovansko obalo je poleg gozdnih požarov in inflacije letos prizadela še ena naravna katastrofa, to je razkošno cvetenje morja, ki je zagrenilo dopust že marsikateremu

turistu. Res so doslej strokovnjaki ta pojav razlagali kot nekaj naravnega in neškodljivega, prav veliko veselja do kopanja v zeleni smetani pa dopustniki vseeno nimajo. Zato ni čudno, če je včeraj hrvaški izvršni svet naročil posebno strokovno analizo morskega cvetenja, v nekaterih obmorskih krajih pa so začeli med turiste deliti večjezične letake, ki pojasnjujejo, za kaj gre. (dd)

Suša pesti Vojvodino

NOVI SAD — Vojvodina ne pomni takšne suše na svojih poljih po drugi vojni, so enoglasno ocenili kmetijski strokovnjaki in znanstveniki. To pomeni, da bodo posledice še huje kot leta 1952, ko je bila škoda v jugoslovanski žitnici katastrofalna.

Včerajšnji dan je bil že trideseti dan brez dežja v Vojvodini. Znano pa je, da obdobje v juliju ali avgustu, v katerem ne dežuje več kot dvajset dni, proglašajo za dolgotrajno sušo. Svojevrstni rekord pa so izmerili tudi pri merjenju povprečnih julijskih temperatur. (dd)

»Karin B« ne bo pristala v Ravenni

RAVENNA — Tovarna ladja Karin B, za katero so napovedali, da bo v prihodnjih dneh v Ravenni raztovarila tovor strupenih industrijskih odpadkov, verjetno sploh ne bo priplula v Sredozemsko morje. Ministrstvo za civilno zaščito je namreč sporočilo, da ladja še ni preplula Gibraltarskih vrat iz tehničnih in logističnih razlogov. Včeraj so se v ta namen ponovno posvetovali ministri za civilno zaščito Lattanzio, predstavniki ministrstev za okolje in trgovinsko mornarico ter zunanjega ministrstva. Posveta so se udeležili tudi tehniki ustanove ENI, vendar njegova vsebina ni znana. V prihodnjih dneh bi se moralo odvijati še eno tako srečanje v sodelovanju z ministrstvom za industrijo. Kaže, da so nekatere tuje države pokazale pripravljenost, da sprejmejo tovor, saj razpolagajo z ustreznimi strukturami, kjer ga lahko uničijo. V teh državah naj bi že večkrat opravili tak postopek.

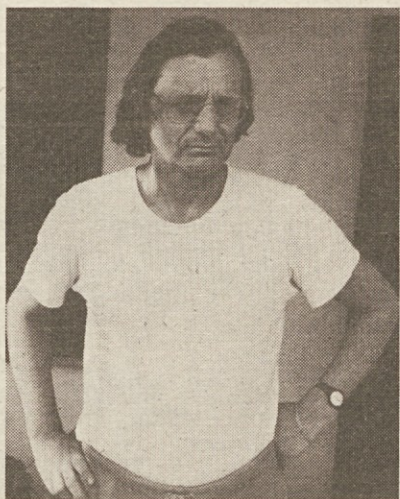
V nedeljo se je v Rozajanskem domu na Varkoti pri Ravanci začel Teden kulture

Okno, odprto v bodočnost Rezije

»Vsakamo robo swo rownino, usakej rownino swoj rob.«

To pesniško geslo — ki v neoporečnem prevodu velikega izvedenca Pavleta Merkija zveni takole: »Vsakemu griču svojo ravnino, vsaki ravnini svoj grič« — so si Kulturni krožek Rozajanski dum, Zadruga Partecipazione e sviluppo iz Rezije in Založništvo tržaškega tiska izbrali za motto tedna kulture, ki se je začel preteklo nedeljo v Reziji. Prva tovrstna kulturna in gospodarska prireditev v teh krajih nosi sicer naslov Okno v bodočnost, prežeta pa je z bogatimi vezmi ljudske tradicije, kot najbolj prozorno izhaja iz razstave obrtnih izdelkov in predmetov, ki bo do nedelje odprta v lepi z lesom obloženi dvorani Rozajanskega doma na Varkoti pri Ravanci.

Prav Rozajanski dum je bil v nedeljo popoldne prizorišče osrednje predstave ob tednu rezijanske kulture. Ob odprtju razstave so organizatorji pripravili bogat kulturni program, ki je temeljil predvsem na prikazu domače, ljudske kulture. Izbor je bil posrečen, saj prav ljudska tradicija lahko predstavlja tisto bogato kohezijsko silo, na kateri lahko mladi rodovi gradijo svoj jutri v Reziji. Prireditelj je hotela skratka ugotoviti korenine rezijanskih ljudi, da bi njihovo življenjsko drevo močnejše kljubovalo zobu modernega časa. In s tem je nedeljska predstava navezadnje tudi pokukala skozi okno v bodočnost Rezije. Nedeljska predstava, ki jo je povezovala Luigia Negro Hojskina, vodja Zadruga Partecipazione e sviluppo in Solbici, je bila prepolna utrinkov iz preteklosti. Kulturni sprehod po Reziji je začela pevska skupina Žen iz Solbice: zapela je pesem o hribu Sartu, na katerem so gra-

Pesnik Renato Quaglia

bile seno in čakale na fante, zatem pa še pesem o lepem dekletu, ki je zapustilo fanta, ta pa je odšel zalovat za njo na Kanin, da ga ne bi, »razen studenčnice«, nihče slišal.

Iz citire (violine) in bunkule (violončela) Danieleja in Marca Quaglie so se nato razširili zvoki nežnih rezijanskih skladb, ki so jih prisotni spremljali s ploskanjem. Mlada izvajalca sta dokazala, da te pesmi ne bodo šle tako hitro v pozabo.

Kulturni program sta zaključila domača pesnika Renato Quaglia in Silvana Paletti z branjem poezij v rezijanski. Quaglia je izbral za svoj nastop pretresljivi pesmi o samoti (»V tem svetu živim kot tujec«), Paletti je pa o navezanosti Rezijancev na svojo zemljo.

Občinstvo si je nato lahko ogledalo razstavo obrtnih izdelkov in predmetov, ki so izključno delo domačinov. Tako Odorico Quaglia (po domače Bidirlow), Venzio Quaglia Guket, Guerinio Madotto Repow in Francesco Tosoni Čekow razstavljajo lesene predmete: kolovrate, razpela, sklede, krožnike, portrete, škatljice, celo lesene cvetice! Brunetta Di Lenardo Ojawa je dala na ogled izdelke iz gline; Valentino Madotto Repow košare in jerbese, Vanni Buttolo Karnel in Giovanni Negro slike, Antonio Longhino Livin fotografije, Fausto Zanetti Vagow kruh, potice in druge sladice, Maria Di Lenardo likerje in sirupe, Maria Barbarino Hursinawa razna jedila, Združeno Stella alpina tkanje, Anna Madotto Repawa volnene copate, Maria Lettig Čunikawa in Pierina Lettig Čunikawa razna obuvla, Maria Lettig Kuslicawa prte, Gina Clemente Drickawa pa odeje, volnene jopice, kape in torbice.

Poseben oddelek je bil namenjen rezijanski literaturi. Razstavljena so bila dela *rajneke* Alda Madotta Čakarina, Giovannija Clementeja Krnelowega, Antonia Longhina Livina, Rina Chinesaja Hogena, skupine I ghiri, pesnika Renata Quaglie Guketa in Silvana Paletti Bertulawe. Knjige, pesmi, drugi prispevki, rokopis rezijanske slovnice in rezijanskega slovarja dokazujejo, da je tudi po tej, književni plati, Rezija sila bogata.

Razstava v Rozajanskem domu ima prav namen, da domače in tudi tuje ljudi, ki prihajajo poleti v te kraje v velikem številu, seznani o vsem tem kulturnem bogastvu ter tako tudi vse to bogastvo ohranja.

Razstava obrtnih izdelkov

V Rozajanskem domu je ob kulturnem tednu v Reziji odprta razstava obrtnih in umetniških izdelkov, domačih jedi, slik in fotografij.

Veliki šmaren na Ravanci

Ob velikem šmarnu praznujejo v Reziji Šmarne miše. Ob tej priložnosti »napolnijo« glavno ulico na Ravanci stojnice, ki vabijo domačine in turiste.

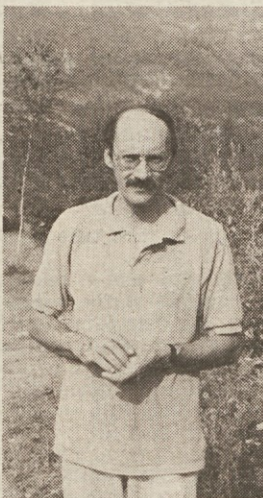
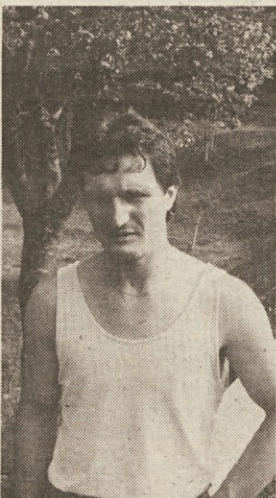
Nastop folklorne skupine

Praznovanje Šmarne miše na Ravanci je v ponedeljek zvečer zaključil nastop domače folklorne skupine Val Resia, ki bo oktobra letos praznovala visok jubilej — 150-letnico ustanovitve.

Predstavitev glasbene kasete Ili din

Tisti dan, ko je zapela Rezia

Skupina Rezia: Rino Chinese, Giovanni Chinese, Giovanni Di Lenardo

Nova, moderna rezijanska glasba, ki pa se opira na bogato glasbeno dediščino te doline, je v nedeljo zvečer odmevala v amfiteatrski dvorani Rozajanskega doma na Varkoti pri Ravanci. Izvajali so jo trije mladeniči; vsi trije iz Osajan, kraja na osonči strani rezijanske doline, vsi trije z neusahljivo ljubeznijo do Rezije in do njene govorice v srcu. Nič čudnega, če je trio izbral za ime skupine prav Rezio, in pod tem imenom je v teh dneh izšla tudi njena prva glasbena

kaseta, ki nosi naslov *Ili din* (Tisti dan). V Rozajanskem domu so Rino Chinese, Giovanni Chinese in Giovanni Di Lenardo predstavili domače občinstvu kaseto, na kateri so posnete nekatere njihove že znane pesmi, toda v modernější preobleki, druge pa so novejšega izvora.

Domače fante in njihovo glasbo je prisotnim predstavil pesnik, kulturni in družbeni delavec Renato Quaglia. Poudaril je, da je to prva kaseto — izdala jo je Založništvo tržaškega tis-

ka — moderne rezijanske glasbe. To je glasba, ki te s svojimi melodijami in besedili želi popeljati v središče eksistence; to je glasba iskanja novih poti, novih izražanj (kar nazorno nakazuje simbol kasete — labirint ameriških Indijancev Hopi), ki pa ne pozablja na danost, v kateri je iz ustvarjalnega zanosa Rina Chinesaja (ki je avtor vseh glasb in besedil) ugledala luč sveta. In to je — seveda — svet te doline, njenih ljudi, navezanosti na zemljo in na jezik, ki ga ljudje tu govorijo. Zato ni bilo naključje, da je Quaglia predstavil tri glasbenike po njihovih domačih imenih — Rino Hogen, Guen Hogen in Guen Santec — kar so prisotni podčrtali s prisrčnim aplavzom.

Zatem je imela glavno besedo glasbna skupina Rezia. Trije fantje iz Osajan so nas popeljali v moreči svet metropole; pripovedovali so o kruti usodi jelke, ki je ob božiču resda okinčana, a jo po prazniku odvrže skozi okno. Zapeli so uspavanko materi Zemlji, velikemu modernemu bolniku. Z isto močjo so opozorili ljudi, naj ne pozabijo na domači kraj, na našo vas. Ko so sredi koncerta in ob koncu zapeli Rezijo, pesem, ki je postala za domačine že nekakšna himna, jih je dvorana spremljala s ploskanjem in petjem, tako da se ob njenih zvokih in ob njenih pomenljivih verzih izvajalci in poslušalci zli v eno: preprosto rečeno — v Rezijo.

cem ne dovolimo, da bi motili delo v razredih, zato otroke opazujemo skozi okna, skozi katera se vidi le v eno smer. Pojdite zdaj z menoj in mi povejte, kaj mislite o naših otrocih.

Mary se nikoli v življenju ni kaj dosti menila za tistih nekaj umsko zaostalih otrok, ki jih je srečala. Kot večini ljudi, je bilo tudi njej nerodno, da bi strmela v nekoga. Zdaj je bila začudena, ko je videla, kako se razlikujejo po zunanjosti, kaj šele po umskih sposobnostih. Bili so otroci, ki so bili na pogled čisto normalni, pa tudi zelo iznakaženi, da se je morala potruditi, da ni odvrnila pogleda od njih.

»Nekoč sem učil v razredu umskih veleumov,« je rekel John Martinson nekoliko sanjavo, ko je stal poleg nje. »Niti eden izmed otrok v tistem razredu ni imel manjšega inteligentnega količnika od 150, merjeno po starih merilih. Vendar vam moram povedati, da mi je v večje zadovoljstvo, če en mesec učim enega od teh otrok, da se nauči zavezati vezalke. Nikoli se ne utrudijo in nikoli se ne naveličajo nekaj doseči, verjetno zato, ker morajo tako trdo delati, da kaj dosežejo. Čim težje nekdo nekaj doseže, tem bolj tisto ceni. Zakaj bi veljalo drugače za duševno zaostale ljudi?« Po obhodu jo je John Martinson odpeljal v svojo majhno pisarno in ji ponudil kavo.

»No, ste videli koga, ki vas je spominjal na Tima?« je vprašal.

»Več je bilo takih.« Opisala jih je. »Pride čas, ko bi se najraje zjokala nad Timom, tako se mi smili,« je rekla. »Tako zelo se zaveda svojih pomanjkljivosti! Grozno je, če moraš poslušati opravičila ubogega fanta, češ da ni »čisto pri pravi«, kot on temu pravi. »Vem, da nisem pri pravi, Mary,« mi reče in ko to slišim, me boli srce.«

»Po tem kar ste mi povedali, sodim, da bi se ga dalo marsikaj naučiti. Ali dela?«

»Da, kot gradbeni delavec. Njegovi tovariši so menda na svoj način kar ljubeznivi z njim, so pa tudi zelo lahko-miselno kruti. Strašansko se zabavajo, če ga imajo za norca, kot se je zgodilo takrat, ko so ga z zvijačo pripravili do tega, da je jedel človeške iztrebke. Tistega dne je jokal, pa ne zato, ker je bil njihova žrtev, ampak zato, ker ni razumel njihove šale. Zelel si je, da bi tudi sam razumel, v čem je šala!« Obraz se ji je spuščil in morala je umolkneti.

John Martinson ji je opogumljaje in sočutno priki-mal. »Oh, take stvari se zelo rade dogajajo,« je rekel. »Kaj pa njegova mati in oče, kako ravnata z njim?«

Mary se je odkašljala. »Torej, gospod Martinson, prav-zaprav ne gre za osebni problem, bolj za radovednost opa-zovalca. Ta me je pripravila do tega, da sem vas poiskala. Zelo dobro poznam mladeniča, ki ima petindvajset let in je delno zaostal. Jaz pa bi rada kaj več zvedela o njegovem stanju. Poskušala sem se poučiti iz knjig, vendar nisem dobro razumela strokovnih izrazov.«

»Vem. Veliko je zelo strokovnih knjig, zelo težko pa človek najde poljudno napisano knjigo za laika.«

»Gre za to, da je v približno devetih mesecih, kolikor ga poznam, pokazal znake napredovanja. Trajalo je zelo dolgo, vendar sem ga celo naučila malo brati in seštevati preproste račune. Njegovi starši so opazili to spremembo in so zelo veseli. Vendar ne vem, koliko napredka lahko pričakujem, do katere mere ga lahko silim k učenju.«

Knjiga je pred kratkim izšla pri ZTT v zbirki »Prevodi«

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

52.

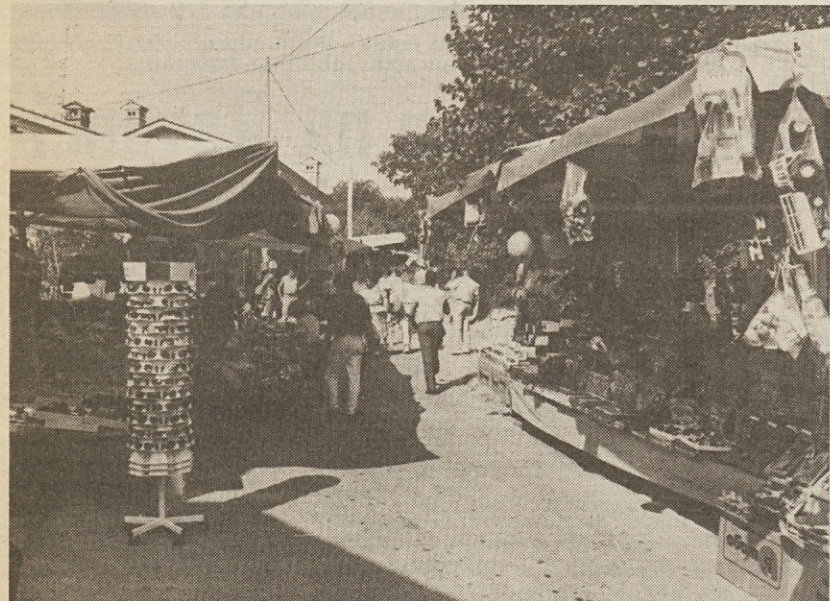
Mary se je odkašljala. »Torej, gospod Martinson, prav-zaprav ne gre za osebni problem, bolj za radovednost opa-zovalca. Ta me je pripravila do tega, da sem vas poiskala. Zelo dobro poznam mladeniča, ki ima petindvajset let in je delno zaostal. Jaz pa bi rada kaj več zvedela o njegovem stanju. Poskušala sem se poučiti iz knjig, vendar nisem dobro razumela strokovnih izrazov.«

»Vem. Veliko je zelo strokovnih knjig, zelo težko pa človek najde poljudno napisano knjigo za laika.«

»Gre za to, da je v približno devetih mesecih, kolikor ga poznam, pokazal znake napredovanja. Trajalo je zelo dolgo, vendar sem ga celo naučila malo brati in seštevati preproste račune. Njegovi starši so opazili to spremembo in so zelo veseli. Vendar ne vem, koliko napredka lahko pričakujem, do katere mere ga lahko silim k učenju.«

Potrepljal jo je po rami in jo prijel pod roko ter ji tako nakazal, da je čas, da gresta naprej. »Popeljal vas bom po naših razredih in želim, da bi si dodobra ogledali vse otroke. Poizkusite najti takega, ki se vam zdi, da je po vedenju in ostalem najbolj podoben vašemu mladeniču. Obiskoval-

Škof Bellomi je vodil osrednji verski obred Na Repentabru sinoči končali praznovanje šmarna in sv. Roka

Sinoči se je na Repentabru zaključilo štiridnevno praznovanje velikega šmarna in vaškega patrona sv. Roka, ki je privabilo k značilni kamniti cerkvi veliko množico ljudi.

Že v soboto zvečer so se gostje lahko okrepčali in si za priboljšek naročili tudi kuhane štruklje, ki so jih kljub neznosni vročini sproti kuhale domače kuharice. V nedeljo so v večernih urah nastopili otroški in mladinski pevski zbor Zvonček in ženski pevski zbor Repentabor pod vodstvom repentabskega župnika Toneta Bedenčiča. Zbori so za to priložnost pripravili splet ljudskih in Marijinih pesmi.

Na veliki šmaren so se ob vznožju griča, na Poklonu, pojavile živobarvne stojnice, ki so s svojimi mikavnimi igračami in sladkarijami vabile predvsem otroke. Zjutraj je pod lipami na dvorišču tržaški škof Bellomi vodil bogoslužje ob koncu Marijinega leta in kot je že običaj, je govoril v slovenskem jeziku. Nato se je veliko število obiskovalcev, predvsem meščanov in turistov, ustavilo na kosilu kar na cerkvenem dvorišču, saj je po jutranji soparici v zgodnjih popoldanskih urah začel pihljati prijeten vetrič. Popoldansko pobožnost so s petjem obogatili združeni pevski zbori iz Komna, Štjaka, Dutovelj, Tomaja in Sežane. Nato so štiri skupine pritkovalcev iz Opčin, Kontovela, Komna in Tomaja poskrbele za prijetno praznično vzdušje s svojim ritmičnim udarjanjem zvonov. Zelo posrečen je bil tudi zaključek šmarnega praznika s koncertom baročnih in renesančnih Marijinih pesmi v izvedbi tržaške glasbene skupine Gallus Consort.

Sinoči so se na repentabskem griču zbrali prevesem domačini in skupaj praznovali vaškega patrona sv. Roka. Zvečer se jim je pridružil še marsikateri Tržačan, čeprav se je vreme nekoliko skvarilo. (lg)

Na sliki (foto Križmančič): škof Bellomi pri verskem obredu in pisane stojnice na Poklonu.

Na Opčinah so zaključili svoj tradicionalni Tabor Osrednja prireditev je bila modna revija

V ponedeljek zvečer se je v Prosvetnem domu na Opčinah končal letošnji Tabor 88, ki mu je bila za predhodnico uspeša revija domače izvirne mode. Na posnetkih vidimo sejem knjig, plošč in kaset v veži Prosvetnega doma (medtem ko je bila v dvorani razstava oblačil in modnih dodatkov z revije) in živahno razpoloženje na njegovem vrtu, kjer je bilo dobro poskrbljeno za okrepčilo, medtem ko je za ples igral ansambel Est Nordest. K uspehu Tabora so prispevali tudi openski kotalkarji s svojo ponedeljkovo revijo. (Foto Križmančič)

Še največ preglavic v Cerovljah

Dolga suša ni povzročila večje škode pri pridelku

V zadnjem času tudi tržaško pokrajino pesti vročina, poleg tega pa že dalj časa ne dežuje, česar se verjetno strastni kopalci veselijo. Ne gre pa prezreti škode, ki jo lahko suša povzroči kmetom, vinogradnikom, živinorejcem itd. K sreči po prvih podatkih kaže, da suša letos večine naših kmetovalcev ni posebno prizadela.

Na Kmečki zvezi so nam povedali, da je položaj na Krasu pretežno v redu. Suša za sedaj ni oškodovala pridelkov. Težave pa so z novimi nasadi, ki jih morajo stalno zalivati, in s krmom, čeprav problemi niso nepremostljivi. Krompir že pobirajo, tako da na tem področju suša ne predstavlja težav.

Obrnili smo se tudi do samih pridelovalcev, po besedah katerih pa položaj vendarle ni tako rožnat. Kar zadeva vrtnarstvo, brez vode ne gre. Zemlja potrebuje stalno namakanje, ker se drugače »strdi« in ne sprejme več vode. Zaradi tega se vrtnarji poslužujejo vode iz kraškega vodovoda, pri tem pa »števec teče«. Cene pridelkov se tako znatno zvišajo, pri tem pa vrtnarji utrpijo škodo. Iz Italije prihajajo

namreč v Trst cenejši pridelki, tako da imajo vrtnarji poleg drugega še težave s konkurenco.

Vinogradniki in živinorejci imajo okvirno iste probleme. Brez vode se trte posušijo, živali je treba napojiti in podjetniki se morajo posluževati vodovoda. Najhujše težave so verjetno v Cerovljah, kjer po županovem odloku ne smejo rabiti vode. Živina se komaj preživlja, trte »se jočejo«, tako da se za letino ne obeta nič dobrega.

Kar zadeva sušo, pri podjetju ACEGA nimajo večjih problemov. Inž. Venier nam je povedal, da je količina vode v rezervoarjih zadovoljiva. V mestu ni težav, na Krasu pa lahko v teku dneva pride do občasnih prekinitev dobave vode. ACEGA posreduje vodo kraškemu vodovodu, le-ta pa skrbi za njeno razdeljevanje. Ob večjem povpraševanju seveda pride do krajših zastojev. Kljub temu pa pri podjetju ACEGA zagotavljajo, da tudi v primeru, da bi se suša nadaljevala, ne bodo imeli težav, saj razpolagajo z dobršnimi zalogami vode. (ag)

Čistilnice imajo polne roke dela

Ženske na počitnicah, moški sami doma

Počitnice, počitnice — ti čas presneti...

Te dni sem srečala znanca na cesti. V rokah je imel veliko torbo, pa sem ga vprašala: »Si kaj kupoval, da tako težko nosiš?«

»Nič nisem kupoval. Iz čistilnice prihajam. Dal sem čistiti obleko in likati srajce.«

»Si se skregal z ženo?« me je še naprej zanimalo. Nič takega se ni zgodilo. Žena je bila z otrokoma na počitnicah in kot samec si je pač pomagal tako, da so ga očistili in zlikali v čistilnici. Drugače opravlja vse te posle seveda žena.

V tem času imamo res zelo veliko klientov,« nam je pojasnila lastnica ene od redkih odprtih čistilnic v središču mesta. »Res je, da imamo več dela tudi zaradi tega, ker smo v tem predelu mesta edini, ki v tem času obratujemo. Res pa je tudi, da se na nas obračajo sedaj v glavnem moški, ki so ostali sami v mestu, ker so njihove družine na počitnicah. Marsikaj si prav gotovo tudi sami napravijo in postorijo doma, toda likanje srajc in čiš-

čenje oblek nista tako enostavni zadevi.«

Glej, glej, sem si rekla. Na moške, ki so zaradi službe v tem času sami doma, sploh ne pomislimo. Pa sem začela bolj natančno opazovati kliente v trgovinah, na tržnici, na ulici. In še na marsikatero znanca sem se spomnila, za katerega sem vedela, da je v tem času sam doma.

Na glavni tržnici, kjer prevladujejo skozi vse leto ženske, je v tem času videti kar precej moških. To so mi potrdile tudi branjeve. S polivinilastimi vrečkami v rokah skrbno izbirajo zelenjavo in sadje.

»Mnogi nas sprašujejo za recepte, za nasvete kako pripraviti zelenjavo, nekateri pa imajo že izkušnje in dobro vedo, kaj morajo kupiti, kaj je poceni in kaj predrago,« so nam povedale.

Tudi pri mesarjih, pekih in v trgovinah z živili sem se srečala z moškimi klienti. Trgovci so povedali, da so manj izbirčni od žensk in da kupujejo predvsem to, kar je na hitro in lažje pripraviti.

Ženske mislite, da znate le ve kuhati. Zadnjič sem povabil k sebi prijatelje. Sedaj lahko, ko sem sam. Naj ti povem, kaj sem pripravil: testenine na prav poseben način. Kupil sem dve konzervi tunine, nekaj črnih oliv, pa kapere. Vse to sem prepražil na olivnem olju, dodal česen, čebulo in še nekaj popra. Da vidiš, kako so jedli in potem kako smo pili, pili. Sam ne vem, kdaj so odšli domov; samo zjutraj sem se znašel še oblečen na fotelju. Ne vprašaj me, koliko posode me čaka sedaj, da jo pomijem. Žena se vrne čez tri dni.«

Saj ni vedno prijetno biti sam. Navajen sem na družino, manjkajo mi otroci. Vsako soboto in nedeljo jih obiščem. Toda več miru je vendarle v hiši. Zvečer se nimam s kom pripraviti, kaj bomo gledali po televiziji, nič me ne ošteva, ker kadim. Sploh je to nekakšen relaks, čeprav si že želim njihovega povratka.«

»Biti enkrat na leto sam je koristno in dobro. Dvakrat na teden hodim igrati tenis, dvakrat na teden kartam s prijatelji. Zvečer sem bil večkrat v kinu, hranim pa se v gostilni. Za dom skrbi tašča, tako da mi je res prijetno.«

»Meni je kuhanje všeč. Ko sem sam, si pripravim jedi, ki so samo meni všeč. Se več bi si skuhal, če ne bi bilo treba pomivati posode. In še tako me bo žena kregala, da je vse umazano, ko se bo vrnila.«

»Dva tedna sem preživel na počitnicah z družino, potem pa sem se moral vrniti v službo. Že drugi teden sem sam. Prijatelji so na počitnicah in tako mi je prav dolg čas. Nisem med tistimi, ki pravijo, da jim je samim kar lepo. Dolg čas mi je in samota me ubija.«

Takšne in drugačne sem jih slišala — navdušene, pa tudi ne. No, poletje se že nagiba h koncu in potem bo življenje zopet steklo po starem tiru.

Da ne pozabim. Nikogar nisem vprašala, kako kaj drugače živi in se »zabava... (N. L.)

Obvestilo šolnikom

Šolski sindikat SNALS obvešča, da je ministrstvo za šolstvo ustanovilo nove tečaje za šolnike, ki bi nameravali poučevati v kazalnicah. Prošnje je mogoče vložiti še jutri, 18. avgusta.

Sindikat SNALS tudi obvešča, da je tržaška občinska uprava razpisala natečaj za sprejem v službo 12 asistentov-sodelavcev za handikapirane. Na natečaj se lahko prijavijo le tisti, ki so delali z mladoletnimi handikapiranci kot namestniki postrežnikov, rok za vložitev prošnje pa zapade 5. septembra 1988.

Iz pripovedovanja Borisa Viteza

Kako se je Nabrežinec uveljavil v Avstraliji

Avstralija je bila v povojnih letih in tudi pozneje, skupno z ZDA in s Kanado, cilj mnogih slovenskih izseljencev. Ljudje so se v deželo kengurjev odpravljali zato, da bi z večjo lahkoto prišli do dobrega in seveda tudi dobro plačanega dela. Večina se jih je sicer čez nekaj let vrnila, nekateri pa so se v avstralski družbi tako uveljavili, da še danes tam živijo.

O enem takem primeru smo se pogovarjali z Borisom Vitezo, priznanim slovenskim košarkarjem, ki je tudi sam avstralski državljan (čeprav živi v naših krajih že odkar mu je bilo dvanajst let) in ki se je pred kratkim vrnil iz te izredno oddaljene dežele.

»Letos sem poskusil novo izkušnjo: vrniti se v rodno Avstralijo po petnajstih letih odsotnosti. Moram reči, da je bila izkušnja nad vse pozitivna, predvsem s človeške plati. Odzval sem se povabilu košarkarske ekipe iz Melbourn; pokazalo se je, da je eden od sponzorjev ekipe Slovenec iz Nabrežine, ki v Avstraliji živi že več kot trideset let. Ime mu je Marjan Venier.«

Tako se je vse začelo: v kratkem sem si priskrbel vse potrebne vizume in odletel v Avstralijo, kjer

sem takoj spoznal Venierja, s katerim sem praktično prebredel polovico tega kontinenta.

Marjan Venier je z ženo Savino odšel na »kontinent sreče« pred točno dvaintridesetimi leti. Po poklicu sta bila oba učitelja in sta do izselitve poučevala v Nabrežini. V Avstralijo sta šla po sledih mnogih vrstnikov, ki so v tistih letih iskali večjo srečo v drugih državah. Marjan se je v začetku lotil najrazličnejših del, vendar mu je največ zadoščenja dal mizarški poklic, ki je sicer družinska tradicija. Njegov družabnik je Avstrijec: ta je bil najprej Marjanov gospodar, počasi pa si je Nabrežinec pri gospodarju ustvaril ugled. Jerry (tako se imenuje Avstrijec) je uvidel, da ima Marjan možnosti za uspeh, zato mu je dajal vedno večje naloge. Tako je Slovenec v nekaj letih postal direktor tovarne, ki se v glavnem ukvarja z lesno industrij. Danes šteje njihova tvrdka več kot tristo delavcev in je ena izmed največjih v Melbournu, kar ni malo. Marjan Venier je skupno z ostalimi tremi direktorji tovarne glavni sponzor košarkarske ekipe Melbourn, zaradi katere sem se jaz po tolikih letih vrnil v Avstralijo. Tovarno sem si imel priložnost tudi ogledati: v velikem poslopju poteka vse tekoče, komputeri pa nad-

zorujejo lesne izrezke. Iz lesa v glavnem izdelujejo opremo za hotelske sobe in za šolske učilnice, opremo za urade in za razne druge namene. Lastniki hotelov sklepajo z njimi velike pogodbe in jim dajo sploh nalogo, da te najmanj tridesetnadstropne hotele na novo opremijo. Zato ima Marjan v Avstraliji, ki je dežela stalnega razvoja in grozne modernizacije (kjer ogromne zgradbe vsak dan dobesečno rastejo, tako v središču Sidneyja kot v Melbournu) vedno več dela, njegova družba pa se stalno veča. Slovenec, ki je odšel v Avstralijo pred tridesetimi leti, je tako ogromno zaslužil in se danes že približuje vzdevku milijarderja.

Zanimivo je, da je njegova družina, tudi po tem velikem Marjanovem uspehu, ohranila pristno domače življenje: to sem lahko na lastne oči preveril. Vsako drugo leto se cela družina z veseljem vrača v Nabrežino, pomembno pa se mi zdi zlasti to, da Marjanovi otroci — čeprav so se rodili v »tuji« državi — govorijo odlično slovensko. Podčrtati moram, da sem spoznal res izredne ljudi!«

Mislim, da so taki ljudje, ki tudi na kontinentu, ki se nahaja na južni polobli, ohranjajo svoj materin jezik in svoje domače navade, vredni velike pohvale in občudovanja!

ERIK DOLHAR

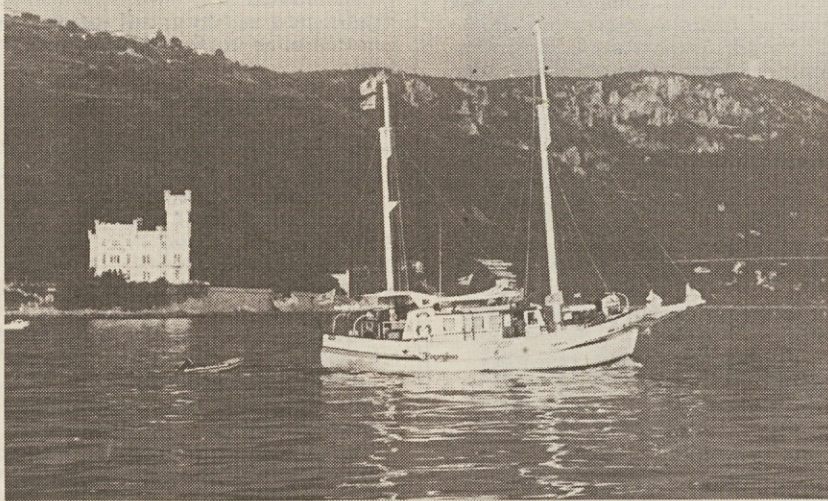
Tiskovna konferenca ob koncu operacije Zeleni škuner 88

Približno polovica italijanskih morskih voda je onesnažena, zlasti ob izlivih rek

Približno 50 odstotkov pregledanih vzorcev morske vode ob italijanskih kopenskih obalah presega po zakonu določene meje biološke in kemične onesnaženosti. To je temeljni podatek, ki so ga posredovali člani posadke in drugi protagonisti operacije Zeleni škuner 88 (Goletta verde 88) na tiskovni konferenci, ki so jo včeraj priredili v Trstu po dveh mesecih plovbe vzdolž Apeninskega polotoka. Podatki za Sicilijo, ki jo je poleg Sardinije obplula druga ladja Lige za okolje in tednika L'Espresso, so nekoliko boljši, saj je voda bila onesnažena v 40 odstotkov pregledanih vzorcev, medtem ko bodo rezultate za Sardinijo objavili šele na zaključni konferenci, ki bo 26. t. m. v Portu Cervu.

Včerajšnje srečanje s časnikarji in z drugimi predstavniki tukajšnjega javnega življenja je uvelodil odgovornosti za tisk Stefano Lenzi. Z zadovoljstvom je ugotovil, da je Zeleni škuner ob svoji letošnji tretji plovbi vzdolž italijanskih obal bil deležen izredno velike pozornosti, kar pa udeležencem operacije nalaga še dodatne odgovornosti. Prav pomembnost in še prej zahtevnost podviga sta narekovali prireditelja, t.j. Ligi za okolje in tedniku L'Espresso, da sta se letos poslužila strokovne pomoči in laboratorijev podjetja Italteknika skupine IRI-Italstat in družbe CONAL iz Milana. V njenem sardinskem delu je operacijo podprl tudi dnevnik La Nuova Sardegna.

Kemik Pierpaolo Protti je na konferenci poudaril, so se v treh letih tudi precej spremenile vrste pregledov. Leta 1986 je bil Zeleni škuner pozoren

predvsem na kemično onesnaženje, lani na greznično onesnaženje kopalniških voda, letos pa je posebno pazljivo preiskoval vode ob rečnih izlivih. Analize so potrdile že znano dejstvo, da je morje ob izlivih bolj onesnaženo kot drugod: kar 63 odstotkov vzorcev pregledanih voda je presegalo po zakonu določene meje. To ni nič čudnega, saj v reke priteka velik del industrijskih in mestnih odpadkov, pa tudi kemikalij, ki jih uporabljajo v kmetijstvu.

Zeleni škuner 88 je zbral res veliko podatkov. Zajel je kar 900 vzorcev ko-

palskih voda (350 ob Siciliji in Sardiniji), na 100 mestih ob izlivih rek je ugotavljal prisotnost pesticidov, na 250 drugih mestih pa je skušal določiti stopnjo industrijske onesnaženosti. Prve rezultate analiz je na včerajšnji tiskovni konferenci skušal sintetizirati prikazati zlasti član tiskovnega urada Francesco Pecorelli. Dejal je, da ob obalah severne Italije prevladuje kemična onesnaženost industrijskega izvora, medtem ko ob obalah srednje in južne Italije prevladuje mikrobiološka onesnaženost, ki jo je treba pripisati predvsem slabo urejenim klanalizaci-

jam. Kot sta poudarila funkcionarka podjetja Italteknika Daniela Freggi in časnikar Espressa Carlo Gallucci, pa bo za dokončnejšo sliko treba še počakati tudi zato, ker morajo marsikatero analizo na kopnem šele opraviti.

Se nekaj časa bo treba počakati tudi na izide pregledov voda vzdolž Furlanije-Juljske krajine, saj vsaka analiza zahteva najmanj 48 ur. Sicer pa nihče ne pričakuje velikih presenečenj. Predstavniki deželne Lige za okolje Marino Vocci je časnikarje spomnil, da je med ekološko najbolj ogrožena območja pri nas treba vsekakor uvrstiti Miljski zaliv, Panzanski zaliv ter Gradeško in Maransko laguno. Vocci pa je tudi poudaril potrebo po sodelovanju z Jugoslavijo za učinkovito varovanje in izkoriščanje Tržaškega zaliva in sploh Jadrana. S tem v zvezi je posebno pomenljivo, da so se včerajšnje tiskovne konference udeležili tudi predstavniki Zveze socialistične mladine Slovenije iz Kopra z Mitjo Butulom in Žarkom Pregljem na čelu. Zeleni škuner so povabili, naj prihodnjič pripluje do istrskih obal.

V zadnjem delu včerajšnje tiskovne konference je tekla beseda o cvetenju alg, ki je letos posebno bujno v severnem Jadranu. V razpravo so posegli profesorji biološkega oddelka tržaške univerze Orel, Ghirardelli in Rottini, ki so poudarili, da na pojav poleg povečanja hranilnih snovi v vodah (in torej njihovega onesnaženja) vplivajo tudi klimatske razmere, kot so zmanjšanje jakosti vetra, povečanje temperature itd. O vsem tem smo že podrobneje pisali v preteklih dneh. (mb)

Poseg Auguste Barbina

Solidarnost za Moncinija: kdo pa brani otroke?

Afera Moncini, ki je v zadnjih mesecih razburila številne duhove v Trstu, se gotovo ni iztekla z zaključkom procesa v Los Angelesu. Številni izrazi solidarnosti, katerih je bil Moncini deležen v Trstu, so namreč upravičeno užalili vse tiste, ki se zavzemajo za spoštovanje otroške identitete in celovitosti. Ne glede na to, ali je Moncini res spolno zlorabljal otroke — to je moralo namreč ugotoviti sodišče — pa je znani tržaški trgovec in predsednik Avtomobilskega kluba že s samim nakupom in branjem pornografskih revij, v katerih so se pojavljali tudi otroci, kršil najosnovnejša etična načela. Če samo branje revij namreč pospešuje posle na tržišču s pornografijo in torej tudi zlorabljanje otrok, ki nastopajo v teh revijah.

Prvo puščico proti vsem tistim, ki niso imeli poguma, da bi se resnično soočili s problemom zlorabljanja otrok, je tokrat izstrelila komunistična deželna svetovalka Augusta De Piero Barbina. Ta je namreč napovedala, da je svoji svetovalski skupini predlagala, da bi v deželnem svetu vložili interpelacijo, zato da bi deželni odbor sprožil preiskavo in ugotovil, ali v pornografskem materialu, ki ga je Moncini poslal v ZDA, nastopajo tudi otroci iz naše dežele. Če bo preiskava ugotovila, da so med njimi res otroci iz Furlanije-Juljske krajine, bo Barbina zahtevala, naj deželna vlada sprejme ukrepe, s katerimi bi bilo mogoče omejiti škodo, ki so jo ti otroci utrpeli. »Če je to sploh mogoče,« je dodala Barbina, ki je tudi izjavila, da je »z globokim ogorčenjem ugotovila, da se številni in ugledni izrazi solidarnosti, ki so jih med procesom proti tržaškemu prebivalcu — oboževanju, da je izvozil pornografski material, kjer nastopajo otroci — niso nikoli dotaknili žrtve. Ker gre za mladoltnike, in torej za osebe, ki jih očitno smatrajo za družbeno manj pomembne — za pomembne pa smatrajo nasprotno tiste osebe, ki so otroke zlorabljale, pa čeprav samo s fotografijami — pa ti ugledni ljudje, ki so skušali pomagati oboževanju, niso čutili dolžnosti, da bi ukrepali proti zlorabi otrok. Ti očitno niso vredni niti solidarnosti, ki jo znajo izkazati ugledni tržaški možje.«

V Repnu in na Opčinah

Oživeli še dve poletni središči

Včeraj zjutraj se je v Repnu začel poletni center, ki ga prireja KD Kraški dom. Pred kočo Pod rupo so se zbrali Martin, Andrej, Dean, Aleš, Uroš, Miloš, Martin, Marko in Maja, ki se je vsem fantkom navkljub počutila zelo lepo. Razigrana skupinica otrok se je pod vodstvom Vilme Purič, Dorjane Jurinčič in Elene Škabar najprej navdušeno zabavala s pisanimi baloni in vodo, tako da so v igri poskrbeli tudi za osvežitev, nato pa se je center spremenil v pravcato »slastičarno«, saj so otroci pripravili vsak svoj sladolep (iz gline, seveda), ki so ga kasneje tudi poljubno pobarvali. Dopoldan jim je tako minil na en mah in že so odhiteli domov v nestrpnem pričakovanju vseh drugih zabavnih uric, ki jih bodo še preživeli v naslednjih dveh tednih poletnega centra.

Tudi dvorišče openskega Prosvetnega doma je bilo včeraj zjutraj prizorišče podobnega poletnega srečanja otrok, saj se je tudi na Opčinah začelo poletno središče, ki ga prireja Sklad Mitja Čuk. O tem poletnem centru bomo podrobneje poročali v naslednjih dneh. (Foto Križmančič)

Kmalu praznik upokojencev pri Domju

Sindikata italijanskih upokojencev SPI-CGIL Vzhodne cone organizira ob priliki praznika svojega mesečnika »Il pensionato d'Italia« dvodnevno srečanje upokojencev in ostarelih občanov z delavci in mladino. Srečanje bo na vrtu kulturnega centra A. Ukmar pri Domju, in sicer v soboto in nedeljo, 20. in 21. avgusta. Delovala bo dobra okrepčevalna služba, za zabavo pa bosta skrbela pihalni orkester Breg iz Doline in mešani pevski zbor upokojencev iz Kopra. Za ples bo igral Duo Melody. Upokojenci, delavci in mladina so vabljeni na to pomembno srečanje, katerega namen je prispevati k okrepitevi solidarnosti med upokojenci in ostarelimi ter vsemi ostalimi sloji naše družbe.

Najdeni predmeti

V občinskem uradu za izgubljene predmete (v tržaški občinski palači, Trg Unità 4, soba št. 110, 3. nad.) lahko lastniki dvignejo naslednje najdene predmete: uro, dovoljenje za motorno kolo, listino, fotografski aparat, termos, hlače nogavice, dokolenke, šal, punčko, uhan, dežnike, kontaktne leče in nekaj denarja. Urad je odprt ob delavnikih od 9. do 12. ure.

Suša zaveznica piromana?

Požari suhe trave in grmovja tudi preteklo nedeljo in včeraj

Nad Volnikom se je včeraj popoldne pojavil gost dim. Požar na srečo ni zajel velike površine in gasilci so ga brez pomoči prostovoljcev in gozdnih čuvajev pogasili v dveh urah. Tudi na predvečer velikega šmarna se je na Krasu razplamtel precej požarov. Največja sta bila pri na Kontovelu in pri Zagradcu. Po vsej verjetnosti jih je podtaknil piroman. Neka ženska iz Zagradca je namreč od daleč videla moškega, ki je zažigal travo, a ga zaradi mraka in precejšnje razdalje ni mogla razpoznati.

Požar pod Kontovelom je bil opazen že od daleč. Gozdni čuvaji so povedali, da se je začel približevati prvim hišam v Dolanji vasi. Hiter poseg gozdnih čuvajev, gasilcev in prostovoljcev skupin za civilno varstvo je pravčasno preprečil nevarnost. Prava »ognjena noč«, v kateri je zgorelo nekaj hektarov površine, se je pričela nekaj po 20. uri s požarom v gozdu pri Gabrovcu, ki pa ni imel dolgega življenja. Čez približno pol ure pa se je gost dim pojavil pod Kontovelom. Kakih petdeset mož se je vso noč borilo s plameni in šele zgodaj zjutraj je bila nevarnost mimo. Plameni sicer niso povzročili gmotne škode. Vaščani pravijo, da je zgorel le plevel in bodičevje. Ogenj na hribu je vso noč razžarjal nebo in požar je bilo mogoče videti prav iz mesta. Videli so ga vsi Tržača-

ni, ki so v nedeljo zvečer prisostvovali veličastnemu ognjemetu v zalivu.

Okrog enajstih zvečer pa je reševalce poklicala na pomoč neka ženska iz Zagradca. Povedala je, da je začela goreti trava blizu njene hiše in prosila, naj takoj posežejo. Gasilci, gozdni čuvaji in prostovoljci so preprečili plamenom pot do hiše in po več kot treh urah dela končno obvladali ognjene zublje. Ženska je povedala, da je bil požar podtaknjen. V temi je namreč videla človeka, ki je zažigal travo. Prižgal je štiri ognjišča in nato izginil v temi.

V zadnjih treh tednih so Kras prizadeli številni gozdni požari. Plameni so se pojavili skoraj vsak dan in gašenje je vsakič zaposlilo vsaj petnajst mož, ki so morali večkrat delati vso noč. Nobenega dvoma ni več, da so bili vsi požari v naši pokrajini podtaknjeni. Huda suša zadnjih tednov je bila dober zaveznik požigalca. Čeprav so reševalne skupine bonificirale teren, je ponekod še ostala žerjavica, ki je tlela nekaj dni in nato vžgala suho rastlinje okrog sebe.

Črni oblaki so včeraj zvečer že napovedovali deževje. Poleg kmetovalcev so tudi gozdni čuvaji upali, da se bo ulilo. Če bi voda pošteno razmočila tla, bi bilo gozdnih požarov vsaj za nekaj dni konec. Ponekod na Krasu je zvečer sicer prišlo do poletnih nali-vov, ki pa niso dolgo trajali.

† Nenadoma je preminila

Emilia Kocjan
por. Stolf

Pogreb bo danes, 17. t. m., ob 10. uri pri vhodu na pokopališču pri Sv. Ani. Žalostno vest sporočajo mož Valentino z vnuki, brata Giovanni in Albino, sestra Nada in drugi sorodniki.

Trst, 17. avgusta 1988
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Zapustil nas je naš dragi

Ivan Samec

Pogreb bo danes, 17. avgusta, ob 12.15 h mrtvašnice glavne bolnice v Dolino.

Žalostno vest sporočajo žena Giovanna, sinova Mario in Guido, hčerki Nina in Edda, zeta Giuseppe in Stellio, snahi Albina in Maria, vnuki Franco, Giorgio in Mauro, pravnukinja Martina ter drugo sorodstvo.

Dolina, 17. avgusta 1988
(Pogrebno podjetje Zimolo)

17. 8. 1984 17. 8. 1988
Ob 4. obletnici smrti nepozabne

Ide De Lorenzi
por. Bogatec

se je z ljubeznijo spominjajo

vsj njeni

Križ, 17. avgusta 1988

Mladoletni tatič preživel praznike v ječi

Ilegalno je prestopil mejo in ukradel 150 tisoč lir

V soboto zvečer je moral v koronejski zapor mladoletni jugoslovanski državljani Z. T., ki je ilegalno prestopil mejo in v trgovini z zelenjavo na Opčinah ukradel pred prodajalkinimi očmi iz blagajne 150 tisoč lir ter nato pobegnil. Njegov beg pa ni trajal dolgo, ker sta ga kmalu opazila finančna stražnika in mu po krajšem zasledovanju nataknila lisice.

Kdaj je 17-letni Z. T. prišel ilegalno čez mejo, ni znano. Preiskovalci domnevajo, da jo to storil v noči med petkom in soboto. Okrog petih popoldne, ko je bilo vseh povsod polno kupcev, pa je stopil v trgovino s sadjem in zelenjavo Elleri — Kalin Wilma na Narodni ulici 44/1. Prodajalka Giuliana Lussa ga je opazila, ko je stopil v trgovino. Mladenec si je na videz z zanimanjem ogledoval sadje, kot da želi kaj kupiti. Ko ga je Lussova za trenutek izgubila izpred oči, ker je hotela postreči drugemu kupcu, pa je bil mladenec z enim samim skokom pri blagajni. Odprl jo je in pograbil tri bankovce po 50 tisoč lir. Še preden ga je mogel kdo ustaviti, je bil mladoletnik že na ulici. Prodajalka je stopila za njim, ubežnik pa je bil že predaleč.

Klicom prodajalke sta se odzvala dva finančna stražnika iz Opčin, ki sta bila v soboto popoldne sicer prosta. Ko sta dobila natančen opis storilca, sta ga začela takoj iskati. Čez nekaj

časa sta v bližini openske železniške postaje opazila fanta, ki je bil podoben mlademu tatiču. Oblečen je bil v majico vijoličaste barve, prav takšno, kakršno je opisala Lussova. Ko sta se mu približala z avtomobilom, se je mladenec prestrašil in skušal pobegniti. Finančna stražnika nista imela nobenega dvoma več, da gre za pravo osebo. Skočila sta iz avtomobila, stekla za njim in ga kmalu dohitela. Mladoletni Z. T. je imel v žepu natanko tri bankovce po 50 tisoč lir. Kasneje ga je prepoznala tudi prodajalka trgovine s sadjem in zelenjavo.

Fant je velikošmarne praznike preživel v koronejskem zaporu. Po zaslišanju ga je sodnik za mladoletne že včeraj zjutraj izpustil iz ječe; policisti so ga pospremili do meje in ga izročili jugoslovanskim oblastem.

Vreme včeraj

Čeprav je včeraj popoldne kazalo na dež, ni padla v mestu niti kaplja. Temperatura pa se je znatno znižala: živo srebro v termometrih je v popoldanskih urah padlo z 32 stopinj Celzija na 25 stopinj. Veter je pihal s hitrostjo 20 km/h, posamezni sunki pa so dosegli tudi 70 km/h. Vremenslovci napovedujejo, da bo suša trajala vsaj še nekaj dni.

Veliki šmaren v Trstu

Mesto je bilo prazno obala in Kras pa polna

Štirje posnetki iz preteklih prazničnih dni v Trstu in okolici. Na prvem vidimo ognjemet, s katerim so v nedeljo zvečer številni Tržičani ob obali pozdravili prihod velikega šmarna. Bil je to prvi, sicer skromen poskus, da bi mesto svojim prebivalcem, ki ostanejo doma, nekaj ponudilo. Na drugem posnetku je pogled na vroče in popolnoma prazne mestne ulice, medtem ko nam tretji dokazuje, da so se številni meščani odpravili na hladnejši Kras. Naša fotografija je iz Bazovice, ki je v nedeljo doživela pravo invazijo obiskovalcev. Zadnji posnetek je s Ferdinandea, kjer so motoristi v nedeljo zaključili svoj dvodnevni shod v znamenju rock glasbe in piva.

(Foto Križmančič)

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava s naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maska FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava ČLOVEK IN LES. Razstava bo odprta do 23. oktobra, pripravil jo je Odešek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo tržaške pokrajine. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, v soboto in nedeljo od 16. do 21. ure.

V palači Costanzi je odprta fotografiska razstava o življenju in delu Nobelovega nagrajenca Alberta SCHWEITZERJA.

prispevki

Ob 1. obletnici smrti (17. 8. 88) drage Line Petaros por. Četin darujeta sin Renato Čok z družino in svak Avguštin Čok 50.000 lir za Skupnost družina Općine.

V spomin na Ankinoga očeta Ivana Le-bana darujeta družini Škerl in Milič 20.000 lir za Skupnost družina Općine.

Nomesto cvetja na grob Feliceja Mikulasa daruje družina Glavič 50.000 lir za Šentjakobsko kulturno društvo.

V spomin na Andreja Ražma darujeta Pepca in Edvard Grgič 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na sina Andreja darujeta mama in oče 100.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na brata Andreja daruje Fabjan 50.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Andreja darujeta teta Zora in stric Silko 50.000 lir za ŠD Zarja.

O evropskem tržišču na prazniku Unità in Dela na Opčinah

Uvodna razprava na prazniku Unità in Dela, ki bo v petek, 19. avgusta, ob 20. uri v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah, bo posvečena gospodarskemu razvoju evropskega tržišča v 90. letih. Okroglo mize z naslovom »1992, skupno evropsko tržišče! Kaj bo novega za ekonomske dejavnike?« se bosta udeležila komunistični evropski poslanec Giorgio Rossetti in podpredsednik Združenja tržaških industrijcev Araldo Franco Romano, ki bosta odgovarjala na vprašanja častnikov Piccola in Primorskega dnevnika. »Javne-mu intervjuju« bo sledila razprava s predstavniki raznih gospodarskih kategorij in s pokrajinskimi voditelji industrijskih, obrtniških in drugih združenj.

Pred koncem leta nared prenovljeni mladinski hotel

Pred koncem tega leta bodo ponovno odprli mladinski hotel v Miramaru. Izvedenci podjetja, ki ima v zakupu preureditvena dela, so s predstavniki občinske uprave pred kratkim obiskali gradbišče ter ugotovili, da dela dobro napredujejo. V kratkem bi morali dokončati najpomembnejša dela, med katerimi so ogrevanje in kopalnice, nato pa bodo pričeli z »olepševalnim« delom. Prenovljeni mladinski hotel bo razpolagal s 70 posteljami.

KZE bo začasno zaposlila zdravnike

Tržaška Krajevna zdravstvena enota bo sestavila novo lestvico za zdravnike, ki bodo sprejeti za delovno dobo šestih mesecev.

Kandidati z doktoratom iz medicine morajo biti vpisani v zdravniško zbornico in imeti stalno bivališče v tržaški pokrajini ter ne smejo biti v katerikoli delovnem razmerju z državno zdravstveno oskrbo.

Rok za predstavitve prošnje zapade 31. oktobra 1988. Obrazce nudi urad za javno higieno in ekologijo pri tržaški KZE v Ul. Farneto 3.

Šola G. Ascoli podaljšala rok vpisa v tečaj za bolničarje

Kot smo že poročali, so na šoli za poklicne bolničarje »G. Ascoli« podaljšali rok za vpis v triletni tečaj za poklicne bolničarje, in sicer do 31. avgusta. Na tečaj se lahko vpišejo mladi, ki so izdelali drugi razred katerekoli višje šole druge stopnje in ki bodo dopolnili šestnajsto leto starosti do 31. decembra. Tečaj se bo začel septembra.

Diploma poklicnega bolničarja dovoljuje poleg opravljanja prostega poklica tudi zaposlitev v vseh javnih in zasebnih zdravstvenih ustanovah v državnem merilu in v okviru Evropske gospodarske skupnosti. Obenem pa dovoljuje tudi vpis na višje tečaje za habilitacijo za vodstvene funkcije za zdravstvene asistente, vpis na dveletni univerzitetni tečaj za vodje bolničarskega skrbstva in vpis na tečaje za specializacijo (porodničarstvo, kirurška asistenta, kardiologija in oživljanje, nefrologija in hemodializne tehnike, psihiatrija).

Do 31. avgusta je odprto tudi vpisovanje na tečaj za specializacijo za habilitacijo za vodstvene funkcije bolničarskega skrbstva.

Podrobne informacije nudi šolsko tajništvo v Ul. Stuparich 1, od 8. do 13. ure. Telefon 7762441/2.

gledališča

GRAD SV. JUSTA

Jutri, 18., in v petek, 19. t. m., ob 21.15 bo na Gradu sv. Justa rock opera JESUS CRIST SUPERSTAR v izvedbi BROADWAY MUSICAL COMPANY iz New Yorka.

V sredo, 24. t. m., ob 21.30 bo nastopil s svojim orkestrom kantavtor PAOLO CONTE.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pa-saži Protti.

MIRAMARSKI PARK

Luči in zvoki

Jutri, 18. t. m., ob 21. uri program v nemščini in ob 22.15 program v italijanščini.

kino

ARISTON - 21.15 L'ultimo imperatore, It./VB/Hongkong 1987; r. B. Bertolucci; i. John Lone, Peter O'Toole.

EXCELSIOR II - Zaprto.

EXCELSIOR I - Zaprto.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Sexi top model, porn., □□.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Thunier 3. NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Lo squar-tatore di Los Angeles, □□.

NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 Arancia meccanica, fant., ZDA, 1971, 137; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Mogel.

FENICE - Zaprto.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 E.T., fant.

MIGNON - Zaprto.

LJUŠKI VRT - 21.15 Saigon.

EDEN - 16.00, 22.10 Signora dietro la porta, porn., □□.

VITTORIO VENETO - Zaprto.

CAPITOL - 16.30 Misfatto bianco, pust. VB 1988; r. M. Radford; i. G. Scacchi, Ch. Dance.

LUMIERE FICE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Oltre il desiderio, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SREDA, 17. avgusta 1988

HIJACINT

Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.10 - Dolžina dneva 14.02 - Luna vzide ob 11.00 in zatone ob 21.47.

Jutri, ČETRTEK, 18. avgusta 1988

HELENA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.10 naj-niže -57 cm, ob 11.44 najvišje 44 cm, ob 17.34 najnižje -24 cm, ob 23.09 najvišje 35 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30,7 stopinje, zračni tlak 1013,6 mb rahlo narašča, veter 7 km na uro severovzhod-nik, vlaga 58-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 27,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federico Passanti, De-bora Giansanti, Sara Gridelli, Stefano Bertocchi, Matteo Bertocchi, Lucia Apol-lonio, Fabio Muzic, Alessandro Sirianni, Laura Alessandro, Alex Indelicato, Mar-co Trovisio, Lorenzo Pelli.

UMRLI SO: 79-letna Angela Novak vd. Schilan, 82-letni Mario Turko, 79-let-na Elena Vatta vd. Sotti, 77-letni Miche-le Somma, 90-letna Apollonia Zupancich vd. Forressin, 84-letni Bruno Vittori, 64-letni Bruno Chicco, 70-letni Giuseppe Serli, 69-letni Giuseppe Marcon, 76-letna Ada Semme vd. Bertolin, 87-letna Lucia Fonda vd. Cosoli, 73-letni Giorgio Pia-pan, 55-letni Italo Martinelli, 87-letni Gi-orgio Cattanon, 80-letni Luciano Todone, 78-letna Anna Quargnali, 71-letni Gio-vanni Silliti, 69-letni Nicolò Crosilla, 71-letna Pierina Krizman por. Scocchi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od torka, 16., do sobote, 20. avgusta 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (MILJE). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefo-nu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungo-mare Venezia 3 (MILJE). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefo-nu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungo-mare Venezia 3 (MILJE). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefo-nu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1369.—
Nemška marka	739.—
Francoski frank	217.—
Holandski florint	653.—
Belgijski frank	34.—
Funt sterling	2379.—
Irski sterling	1970.—
Danska krona	191.—
Grška drahma	8,60
Kanadski dolar	1120.—

čestitke

Danes praznuje moja mama BOGO-MILA, jutri pa moj očka RADIVOJ. Vse najboljše jima voščil sin Marko.
Dragi IGOR! Naj ti ne bo vojaška suknja pretesna, naj ti ne bo vojaška postelja pretrda. Naj se leto čimprej zavrti. To so želje vseh, ki te imamo radi.

Silviji in Maurotu Guštinu se je pridružil

DEAN

ŠD Vesna izreka iskrene čestitke mami in tatku, Deanu želi vso sre-čo in seveda, da bi čimprej oblekel dres Vesne.

Malemu Damiru se je pridružila sestra

MATEJA

Kolegici Dragici in soprogu čestita ter Mateji voščil vse najboljše kolektiv Safti SpA

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da so uradi zapr-ti do 22. avgusta.

Patronat INCA CGIL v Nabrežini sporoča, da urad deluje do 22. avgusta samo ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter ob četrčkih od 15.30 do 18.30.

ZVI NOV obvešča, da je pisarna zapr-ta do vključno 19. avgusta.

ZSKD obvešča, da so uradi zaprti do vključno 20. avgusta.

ZSKD vabi vse svoje člane na ogled predstave MIKLOVA ZALA, ki bo, kot najavljeno, v soboto, 27. avgusta, ob 20.30 na sugestivnem gradu v Štanjelu. V ta namen organizira ZSKD avtobusni pre-voz. Uro in kraj odhoda bomo javili na-knadno. Do 20. avgusta se lahko intere-senti zglasijo v Tržaški knjižarni, kjer bodo lahko rezervirali tudi vstopnico za predstavo. Prosimo, da se zainteresi čimprej prijavijo, kajti avtobusni prevoz bo mogoče organizirati samo če bo do 20. avgusta zadostno število vpisanih.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prire-ja 3. septembra izlet v goriška Brda in v Ajdovščino ob priliki proslav 30. divizije in udarne bazoviške brigade. Cena 10.000 lir. Vse informacije nudi Gigi Bo-gatec (tel. 220175).

SKD Barkovlje prireja izlet v Kamnik o srečanju Ljudskih noš v nedeljo, 11. septembra. Kdor se ga udeleži v noši ima brezplačno vožnjo in kosilo. Za vpis in informacije tel. 415797.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slo-venske skupnosti prireja tridnevni izlet v Makedonijo od sobote, 10., do pone-deljka, 12. septembra 1988. Potovanje bo z letalom in avtobusom, predviden pa je predvsem obisk Skopja in Ohrida. Infor-macije in vpisovanje do zasedbe razpo-ložljivih mest pri: Anku Terčonu (tel. 299509), Ivanu Breclju (tel. 208272) in Ma-riju Kralju (tel. 200310).

KD Rdeča zvezda organizira 23., 24. in 25. septembra izlet v München (Dachau in Oktoberfest). Cena za prevoz, preno-čišče in ogled muzejev je 220.000 lir. Vpisuje in nudi vse potrebne informaci-je: Roberto Kante - tel. 229432, v popol-danskih urah.

mali oglasi

OSMICO je odprl Josip Gruden v Sama-torci 6/a. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Albin Tenze - Križ 111. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Herman Škrjil v Saležu na št. 35. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Ži-gon.

PRODAM prikolico s knjižico in grablje (reginatore) za traktor. Tel. 0481/776061.

PRODAM počitniško prikolico knaus v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. 0481/882006.

PRODAM čistokrvne mladiče kraškega ovčarja brez rodovnika. Tel. 229225.

PRODAM knjige za 1. letnik poklicne šole J. Stefan - oddelek RTV. Tel. 200878.

IŠČEM zazidljivo zemljišče na Krasu. Telefonirati v večernih urah na št. 213652 ali 213348.

V NAJEM nudimo počitniško hišo z 8 ležišči v skofjeljskih hribih. Informaci-je Tušek, Cankarjeva 30, Radovljica, tel. 003864/74921 ali 75209.

V DOLINI nova trgovina gostilniške opreme in hladilno-točilnih sistemov za vino, pivo in sokove pre-mix in post-mix Celli - leader te vrste v Itali-ji. Tel. 040/228190.

Oglasi oddelk

sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

16. 8. 1988

Kljub gostemu prometu brez večjih nesreč in težav

Letošnji vroči veliki šmaren zvabil številne izletnike na morje in v hribe

Veliki šmaren je že za nami, nedvomno pa bo ostal v analih italijanskih počitnic kot eden najbolj vročih. Že dolgo namreč ne pomnimo takega suhega in soparnega poletja, saj je šele včeraj popoldne tudi pri nas deževal po dobrem poldrugem mesecu izredne suše.

Velikošmarni izletniki so se preteklo nedeljo in ponedeljek skušali braniti pred izredno vročino v slanih in neslanih vodah. Kopalci so kar navalili v obmorske turistične kraje in so do zadnjega razpoložljivega kotička napolnili peščene in kamnite plaže. V Gradežu je bil pravi podvig najti razpoložljiv parkirni prostor, da o prostorih v senci sploh ne govorimo.

Ljubitelji rečnih svežin so se podali kar na bližnje bregove Soče, nekateri pa so se odpravili tudi po Soški dolini do zgornje Trente. Ob Idrijci je bilo vse živo, znani slovenski jezerci, in sicer Blejsko in Bohinjsko, pa sta bili tarča množice tujih turistov in domačih izletnikov.

Promet je bil v preteklih dneh gost, kljub temu pa na mednarodnih mejnih prehodih ni bilo, razen občasno, treba veliko čakati. Gost, a tekoč promet je bil na avtocestah v deželi. Obračun nesreč je zaenkrat bolj skromen in prav je tako. V gorški pokrajini se je

sicer pripetilo nekaj prometnih nesreč, ki so le v enem primeru terjale žrtev — o tem poročamo posebej.

Nepopisna gneča v Gradežu je nedvomno botrovala kar trem prometnim nesrečam. Ulica Foscolo je bila prizorišče dveh nesreč, v katerih sta se obakrat opazila motor in avtomobil. Nekoliko huje sta se poškodovala 65-letni domačin Franco Nocent, ki se bo moral zdraviti zaradi pretresa možganov 20 dni in 19-letni Nicolò Arih Definetti iz Tržiča, ki bo zaradi hudega udarca v nogo in številnih odrgnin okrevati v 15 dneh.

V Gorici se je v noči na ponedeljek na križišču med Verdijevim korzom in Ul. Mameli pripetila slikovita nesreča. Silovito trčenje je povzročilo na obeh avtomobilih veliko gmotno škodo, 19-letna Elena Moratto pa bo zaradi hudega pretresa možganov okrevala v 21 dneh.

Kot je že, žal, tradicija, se je tudi letošnji veliki šmaren "nasmehnil" tatovom, ki so vdrlji v stanovanje Clotilde Nocere v Ul. Ristori 31. Vlomilci so izkoristili trenutno odsotnost gospodinjice in so odnesli več dragocenih zlatih predmetov v vrednosti približno 20 milijonov lir in dva milijona lir v gotovini.

Pretekli praznik bi lahko bil usoden tudi 77-letni Mariji Makuz, ki živi v

Ul. Parcar 2. Starejši gospe, ki živi v stanovanju sama, je namreč zdrsnilo in je nerodno padla. Ker si ni znala sama pomagati je začela klicati na pomoč. K sreči se je njenim klicem odzvala sosedka, ki je brž obvestila policijo, hitri poseg gasilcev pa je starejšo gospo dokončno rešil iz neprijetnega položaja. Ta primer še enkrat potrjuje dejstvo, da je osamljenost starejših oseb pereč problem, ki se v prazničnih dneh še zaostri.

Goriški gasilci niso brezskrbno prebili preteklega praznika. Poklicali so jih na pomoč na grič nad Medeo, kjer se je razvil obsežen požar.

V naslednjih dneh bomo ponovno začeli živeti "po starem". Večji industrijski obrati, ki za veliki šmaren odstotno počivajo, bodo ponovno pričeli z vsakdanjim poslovanjem. Med temi je tudi tržiška ladjedelnica. Marsikateri delavca morda doma čaka neljuba novica o nenačrtovanem odpustu, ali pa o dopolnilni blagajni. Tudi to, žal, spada med popočitniške dneve in tedne. Mestne ulice se bodo polagoma ponovno napolnile, trgovine bodo znova privabljale kupce z "neverjetnimi" razprodajami, in vse bo teklo nemoteno naprej do prihodnjih večjih, tokrat zimskih počitnic.

Pri Zelenem križu zadovoljni z obračunom akcije hitre pomoči

Pri pobudi sodelovalo 36 oseb za dva dni

Obračun dvodnevne akcije za večjo varnost in hitrejšo zdravniško pomoč, ki so jo izvedli pri Zelenem križu, je nadvse pozitiven. Težkih prometnih nesreč sicer v nedeljo in ponedeljek, na najbolj izpostavljenih točkah ni bilo, vendar je takojšnja prisotnost reševalnih ekip — avtomobili so bili namreč parkirani, v stanju pripravljenosti na najbolj strateških točkah — predstavlja možnost zelo hitre zdravniške pomoči, tudi v primeru nenadnih slabosti. Tako so recimo v nekaj minutah lahko prepeljali v bolnišnico mlajšo osebo, ki je doživela infarkt na avtobusu v Ogleju. Pomoč je bila hitra, kar je v takih primerih odločilnega pomena in pacientu so lahko že nekaj minut zatem uspešno pomagali v bolnišnici v Palmanovi.

Reševalne ekipe, razporejene na ključnih mestih na Tržiškem, v okolici Červinjana, v Ogleju, pri Gradišču in v okolici Gorice so v dveh dneh posredovale devetinsedemdesetkrat in prepeljale v bolnišnico petinšestdeset oseb. V akciji je sodelovalo 36 oseb, ki so skupno opravile 336 ur službe. Od 59 posegov se 39 nanaša na posege v prometnih nesrečah, dvajset pa za nudenje "običajne" pomoči, prevoze v bolnišnico itd.

Ob tem velja posebej naglasiti, da zaradi izredne akcije usmerjene v zagotavljanje hitre pomoči udeležencem prometa, ni trpela redna dejavnost Zelenega križa v Gorici in tudi Červinja-

nu. Redno se je odvijala dejavnost v ambulantni v Crispijevi ulici, osebje pa je poskrbelo tudi za zdravniško pomoč na športni in rekreacijski prireditvi v Gradežu.

Ploha prinesla osvežitev

Vremenoslovci so se tokrat ušeli. V zadovoljstvo kmetovalcev in malo manj turističnih delavcev v Gradežu in drugih krajih ob morju. Po več kakor poldrugem mesecu izredne poletne pripeke in suše, je včeraj popoldne prišla, čeprav morda kratkotrajna, osvežitev. Sredi popoldneva se je nebo zagrnilo in kmalu se je nad Gorico in tudi drugod ulila močna ploha. Deževalo je nato z manjšimi presledki še kakšno uro. Padavine, ki so sicer prišle prepozno in tudi niso bile tolikšne, da bi namočile presušeno zemljo in s tem delno odpravile veliko škodo zaradi suše, so pa prispevale k ohlajitvi ozračja, saj je temperatura v dobrih dveh urah padla za deset do dvanajst stopinj. Okrog trinajstih so v Gorici namerili skoraj petinšestdeset stopinj, nekaj pred 18. uro pa je toplomer kazal le še 23 stopinj.

Zaradi nenadne ohlavitve je obstajala nevarnost toče, vendar do tega pojava, vsaj na podlagi včeraj zbranih vesti, ni prišlo. Upati je, da bo ohlajitev in osvežitev prispevala k manjši porabi vode in odpravi težav, ki so ponekod še zmeraj. Tako recimo na Vrhu v sovodenjski občini, kjer so vojaki tudi včeraj vodo dovažali s cisternami.

Kvestura prosi za sodelovanje

Jutri bodo pokopali 82-letno Jolando Ostromann, upokojenko, ki je postala žrtev roparskega napada v svojem stanovanju v Ulici Montenero 48. Preiskava za izsleditev storilca ali storilcev je v teku, vendar v teh dneh naj ne bi prišli do novih ali posebnih ugotovitev. Na kvesturi so se zato odločili zaprositi za sodelovanje občane. Vzpostavili so posebno telefonsko številko (32959), kamor lahko telefonira vsakdo, ki meni, da bi lahko pomagal k odkritju zločincev. Zajemena je anonimnost. Na zgoraj omenjeno številko se občani lahko obrnejo med 8. in 19. uro.

razna obvestila

KD Paglavec iz Podgore prireja tečaj kajakaštva v 6 lekcijah s pričetkom 22. t. m. ob 18. uri. Zbirališče na društvenem sedežu. Na razpolago bo tudi oprema. Za podrobnejše informacije tel. 30835.

SDGZ Gorica sporoča da bodo uradi zaradi dopustov in velikega šmarna zaprti od torika, 16., do petka, 19. t. m. Hkrati obvešča člane, da so na razpolago bilance za prvo polletje.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da pripravlja od 4. do 9. oktobra avtobusni izlet na Dunaj. Prijave bodo sprejemali na sedežu društva in sicer 18. t. m. od 10. do 12. ure. Ob prijavi je treba tudi vplačati akontacijo.

SPD Gorica, obvešča, da bo 28. avgusta izlet na Nevejsko sedlo in Prestreljenik. Posebej je namenjen udeležencem tečaja smučanja. Pojasnila in prijave v trgovini Bavcon.

kino

Gorica

GRAD 21.00 »Anni 40«. R. J. Borman.
VERDI 19.30-22.00 »Top model«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Il porno morbido sapore delle labbra«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Obupano iščem Suzano«. **DESKLE** Zaprti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Rita Bassi — Ul. Don Bosco 175 — tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale 1 — Ul. Manlio 14 — tel. 480405.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Albina Pintar iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev in na pokopališče v Peymi, ob 12.30 Maria Grusovin vd. Bruni iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 14. uri Ernesto Padovan iz glavne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

Na Goriškem spet krožijo goljufi

Izdajajo se za pripadnike finance

Goljufov ne zmanjka, prav tako se zmeraj najdejo tudi tisti, ki goljufom nasedejo. Poveljstvo finančne straže opozarja občane na možnost, da bodo imeli opravka z goljufom, ki se predstavlja kot pripadnik finančne straže in ki zahteva plačilo sankcij za neplačano televizijsko in radijsko naročnino. 'Pripadnik finančne straže' se je 9. t. m. predstavil v večstanovanjski hiši v Ulici Mameli in uspel iztržiti 350 tisoč lir.

Poveljstvo finančne straže obvešča občane, da imajo pripadniki njihovega zbora, kakor tudi inšpektorji ustanove RAI posebne izkaznice, ki jih morajo obvezno pokazati. Poleg tega niso pooblaščen, da sprejemajo denar za morebitne sankcije. Isto velja za inšpektorje RAI.

Sankcije za morebitne prekrške morajo občani poravnati v poštini uradih in to na posebnih obrazcih.

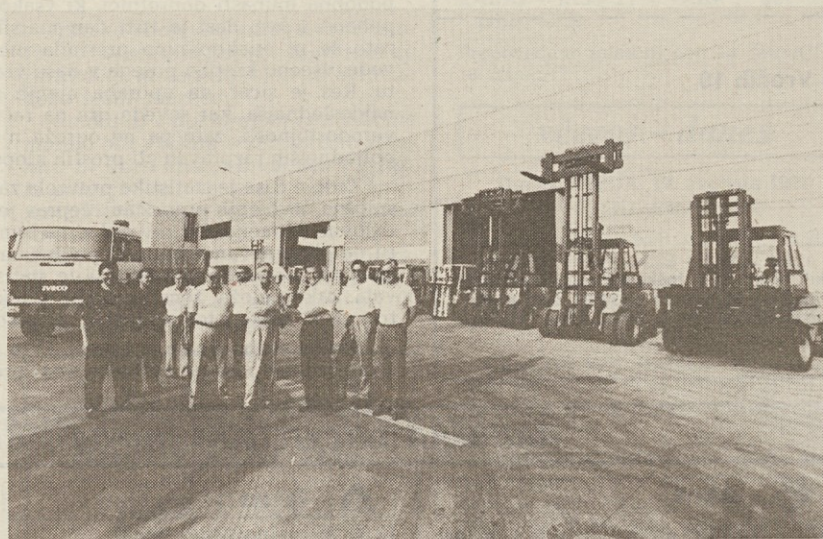
Zdi se, da primer iz Ulice Mameli ni osamljen in da je samozvanih pripadnikov finančne straže ta čas na delu kar precej. Potrebna je torej previdnost.

Požar na griču nad Medeo

Pripadniki prostovoljnih skupin gasilcev iz Medeje in Foljana, gozdne straže in poklicnih gasilcev so v ponedeljek gasili ogenj, ki je zajel precejšnje območje na griču nad Medejo. Gorelo je na treh različnih krajih, iz česar bi lahko sklepali, da ne gre za samovžig, ampak da je požar nastal vsaj zaradi malomarnosti. Plamene je uspelo ukrotiti po približno dveh urah dela, dežurne ekipe pa so ostale na pogorišču tudi v ponedeljek zvečer. Zaradi izredne suše priporočila na skrajno previdno ravnanje v naravi, niso odveč.

Ogenj je opustošil grič nad Medejo pred tremi leti. Požar so takrat gasili kar tri dni.

Novi stroji na terminalu

Te dni so na tovornem postajališču izročili v uporabo devet viličarjev in vlačilec. Stroje je kupila Goriška občina in sicer s sredstvi, ki jih zagotavlja deželni zakon 62/83.

Novi viličarji, ki lahko dvignejo do

80 kvintalov tovora in vlačilec bodo nedvomno posododili in potencirali usluge na terminalu, ki ga upravlja, kakor znano, družba SDAG. Na sliki (foto Visintin) skromna slovesnost ob prevzemu strojev.

Med obiranjem sliv padla in mrtva obležala na tleh

V Vrtojbi se je v ponedeljek popoldne pripetila smrtna nezgoda. Umrla je 53-letna Jolanda Černe iz Laz 16. Ženska je popoldne obirala slive v sadovnjaku pri hiši. Da bi laže prišla do zrelih sadežev si je pomagala z lestvijo. Pri obiranju sadja pa je izgubila ravnotežje in padla z višine približno 1,8 metra ter ob tem močno udarila z glavo ob tla in mrtva obležala. Menda je bil udarec tako močan, da ji je počilo možgansko dno. Nezgoda se je pripetila okrog 17.30.

Ponarejeni bankovci

V Rupih aretirali Michela Zuccarina

Po nalogu državnega tožilca iz Pordenoneja — tamkajšnje sodne oblasti namreč vodijo preiskavo v zvezi s tis-

karno ponarejenih dolarjev, ki so jo odkrili v Sacileju — so aretirali 35-letnega Micheleja Zuccarina iz Rupe, Ul. Xidias. Zuccarino naj bi bil vpleten v razpečevanje ponarejenih bankovcev, skupaj z nekaterimi drugimi osebami. Imel naj bi vsekakor stransko vlogo pri vsej zadevi.

Zuccarino je bil pred leti v službi pri finančni straži, potem pa je ženi, Marini Pahor iz Rupe, pomagal pri vodenju obrtnega podjetja Goriplast, ki prodaja in tudi skrbi za polaganje podov, oblog, zidnih tapet in drugega materiala za opremljanje stanovanj.

Ilegalno tiskarno ponarejenih dolarjev so odkrili pred približno mesecem dni (13. julija) v Sacileju. Preiskava, ki jo vodijo sodni organi iz Pordenoneja, se je medtem razširila tudi na Veneto in Lombardijo, saj so, v zadevi, kot kaže, vpletene tudi nekatere osebe s tega območja.

Usodna prometna nesreča upokojenca iz Zdravščin

V teh najbolj vročih poletnih dneh skoraj ne mine dan, da bi ne morali poročati o hudih prometnih nesrečah. Veliki šmaren je bil usoden 73-letnemu Guglielmu Lozeju, po rodu iz Vrhopolja pri Vipavi.

Pokojni je bil po poklicu upokojeni šofer-mehanik in je že dobrih 30 let živel v naših krajih. Nekaj let je živel tudi v Gorici, pred 12 leti pa se je dokončno preselil k sinu v Zdravščine, kjer je bival v Ul. IV. Novembra 23. V ponedeljek popoldne se je Lozej odpravil z lastnim avtomobilom v bližnjo Faro.

V Ulici Roma je iz še nepojasnjenih vzrokov, morda ga je obšla slabost za-

radi prevelike vročine, izgubil nadzor nad fiatom 127 in zavozil na drugo stran cestišča. Cestišče je bilo v tistem trenutku popolnoma prazno in je zato avtomobil zaključil svojo divjo vožnjo v večjem drevesu. Sunej je bil očitno zelo močan, saj se je avtomobil dobesedno ovil okrog drevesa, voznik pa je bil pri priči mrtev.

Na kraj nesreče so nemudoma prihiteli karabinjerji iz Gradišča in rešila skupina Zelenega križa, ki žal niso mogli več Lozeju nuditi pomoči. V Faro so poklicali tudi goriške gasilce, saj je bilo truplo pokojnega uklejano v skrotovično pločevino.

A.S. Pro Gorizia

Cene vstopnic

POKRITA TRIBUNA	12.000	lir
TRIBUNA	10.000	lir
STOPNIŠČE	7.000	lir
S POPUSTOM*	3.500	lir

*vstopnice za vojakke, ženske in invalide, mladino od 13. do 18. leta; do 12. leta brezplačno

KORIST...

ABONMA	VSTOPNICA	PRIHRANEK
ZLATA POKRITA TRIBUNA	400.000	lir
POKRITA TRIBUNA	200.000	lir
POKRITA TRIBUNA ON & ONA	350.000	lir
TRIBUNA	150.000	lir
TRIBUNA ON & ONA	250.000	lir
STOPNIŠČE	100.000	lir
STOPNIŠČE ZA ŽENSKE	60.000	lir
S POPUSTOM*	60.000	lir

NOGOMETNA SEZONA 1988/89 PREDVIDEVA 17 TEKEM IN 10 PRIJATELJSKIH SREČANJ

... imajo najzvestejši

Ustanovljena je bila avgusta 1938 z uredbo ministrskega sveta kraljevine Jugoslavije

Oktobra proslavitev zlatega jubileja SAZU

Leta 1938 je začela delovati, pozneje tako slavna, Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Po malone tristoletnih bojih, po šeststokrat ponovljenih zahtevah, je Ljubljana in z njo ves slovenski narod dobil svojo najvišjo znanstveno in kulturno ustanovo. V prvih dneh avgusta pred 50 leti je bila namreč z uredbo takratnega ministrskega sveta kraljevine Jugoslavije ustanovljena v Ljubljani Akademija znanosti in umetnosti kot tretja jugoslovanska znanstvena akademija, za Srbsko akademijo znanosti in Jugoslovansko akademijo znanosti in umetnosti.

Tako se je sredi novembra 1938 zbralo na ljubljanski univerzi štirinajst od osemnajstih akademikov, ki so bili s kraljevim ukazom imenovani za prve člane Akademije. Že v naslednjih mesecih pa je postal Rajko Nahtigal prvi predsednik Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Na skupščini Akademije, 28. januarja 1939, so Gregorja Kreka izvolili za generalnega tajnika, prvi načelniki štirih akademskih razredov pa so postali: Fran Ramovš (filološko-filozofsko-historični razred), Metod Dolenc (jurični), Jovan Hadži (prirodoslovno-matematični) in Fran Saleški Finžgar (umetniški). Z izvolitvijo osemnajstice uglednih slovenskih profesorjev in znanstvenikov tedanje dobe za prve člane ljubljanske Akademije, ki pa v svojem naslovu še vedno ni smela nositi oznake »slovenska«, je ustanovitev prve znanstvene akademije na slovenskih tleh dosegla potrditve pogumnega dejanja iz leta 1937, ko je skupina osmih z dekretom takratnega rektorja ljubljanske univerze prof. dr. Rada Kušeka imenovanih znanstvenikov in umetnikov, ustanovila v slovenski prestolnici Društvo Akademija znanosti in umetnosti.

Ko je Rajko Nahtigal sprejemal čast in odgovornost prvega predsednika Akademije v Ljubljani, je dejal, da bo črpal moč za opravljanje zahtevnih nalog iz svojih sedemnajstletnih izkušenj v vodstvu

Znanstvenega društva za humanistične vede, ki je utiralo pot poznejši Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. »Te besede nas navajajo«, pravi ob letošnjem polstoletnem častitljivem jubileju SAZU njen sedanjí predsednik, akademik prof. dr. Janez Milčinski, »da moramo seči nazaj v zgodovino. Samo tako bomo lahko pravično ocenili zavzeta in vztrajna dolgoletna prizadevanja, ki se kljub nenaklonjenemu ozračju — tudi pri obeh takratnih akademijah, jugoslovanski in srbski — nazadnje le izsilila Slovincem poleg že ustanovljene, čeprav okrnjene in večkrat ogrožene Univerze še Akademijo kot vrhunsko znanstveno in kulturno ustanovo. Poseči moramo v našo zgodovino globlje, kar tristo let nazaj, da se spomnimo prvih korakov znanstvenega združevanja na slovenskih tleh.«

Letošnja jesen tako ne bo le v znamenju zlatega jubileja SAZU, temveč še ene, nič manj pomembne kulturne obletnice. Minilo bo namreč že tristo let, ko je v Ljubljani nastalo, bržkone pod vplivom neslutene razvoja italijanskih akademij, prvo znanstveno društvo Societas Unitorum. Društvo je predstavljalo temeljni kamen za poznejšo ustanovitev treh akademij na Slovenskem: Akademije operozov (Academia Operosorum), Akademije ljubiteljev glasbe (Academia Philharmonicorum) in Akademije risarjev (Academia Incultorum). Akademija operozov je bila ustanovljena leta 1693, Akademija ljubiteljev glasbe in Akademija risarjev pa 1701 in 1702.

Dolgoletni boj za ustanovitev »najvišjega znanstvenega in umetniškega zavoda Slovenije«, kakor imenuje Akademijo v Ljubljani njena prva zakonodajna po osvojitvi, je bil zmagovito sklenjen z zakonom Narodne vlade Slovenije z dne 21. maja 1948. Z njim je bilo določeno, da se »Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani preosnuje v Slovensko aka-

demijo znanosti in umetnosti.« (1. člen tega zakona.) Pri tem je šlo tudi za spremembo imena v tisto obliko, ki jo je ponazarjal boj za slovensko akademijo v obdobju 1924-1937, ki jo je onemogočila takratna jugoslovanska zakonodaja o tako imenovanih plemenskih institucijah po letu 1929.

Od 19 rednih in 8 dopisnih članov, kolikor jih je ljubljanska Akademija imela leta 1941, se je njeno članstvo v povojnih letih več kot potrojilo. Tako je sredi lanskega leta imela SAZU 67 rednih članov (akademikov) in 16 dopisnih članov z bivališčem v Sloveniji. Poleg teh ima iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin ter iz tujine še 75 zunanjih dopisnih članov. Sicer pa ostaja glavna naloga SAZU in njenega znanstveno-raziskovalnega centra tudi v prihodnje uresničevanje programa z naslovom Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki združuje prizadevanje in strokovne moči trinajstih slovenskih raziskovalnih institutov.

Osrednje slovesnosti ob 50-letnici SAZU bodo 13. in 14. oktobra v Ljubljani. Ob tej priložnosti bodo pripravili vrsto prireditev, razstav, literarnih večerov in koncertov, ki bodo dali jubileju vabljivo zunanje obeležje. Do osrednje slovesnosti naj bi namreč izšla tudi bibliografija članov SAZU, zaenkrat le o delih članov razredov za naravoslovne in medicinske vede. Napovedan je tudi izid dveh pomembnih zbornikov, Zgodovine Slovenske akademije znanosti in umetnosti in faksimila zbornika Akademije operozov iz leta 1701 s prevodom latinskega besedila. Nedvomno bosta obe deli prvič celovito predstavili polstoletno delovanje te najvišje slovenske znanstvene ustanove in obenem potrdili, da so bila prizadevanja za ustanovitev znanstvene akademije na Slovenskem živa skoraj tristo let.

IVAN VIRNIK

Scenograf Josef Svoboda v Italiji

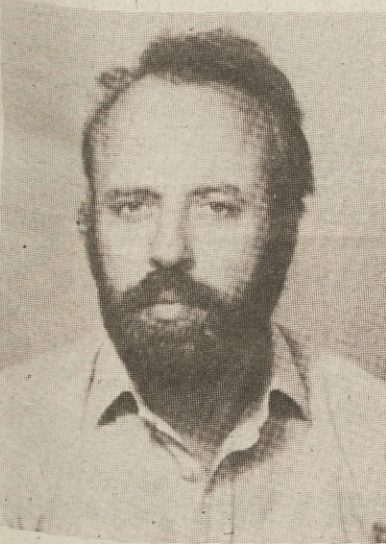
Češki scenograf Josef Svoboda bo osrednji gost letošnjega 9. mednarodnega festivala gledališkega igralca v Firencah. Svoboda, za katerega nekateri celo menijo, da je najbolj pomemben gledališki scenograf in arhitekt tega stoletja, bo na festivalu vodil 9-dnevni izpopolnjevalni tečaj za mlade igralce, ki so se doslej prijavili na prireditve. Seznanil jih bo z gledališko arhitekturo in jim tudi praktično prikazal nekaj pomenljivih primerov na projektu Goethejevega Fausta, ki ga pripravljajo za milanski Piccolo teatro. Tečaj Josefa Svobode se bo začel 1. septembra.

Celotna manifestacija bo stekla že 29. avgusta s seminarjem o filmski režiji, ki ga bo vodil režiser Giuseppe Ferrara. V dobrem mesecu festivala (trajal bo do 2. oktobra) se bo zvrstilo vsega 12 tečajev, na katerih bo približno 300 mladih igralcev pridobilo novo znanje na gledališkem in filmskem področju.

Med pomembnejše tečaje spadajo gotovo srečanja s poljskim pedagogom Ludwigom Flasznom (predaval bo o iskanju organskih izvirov igralčeve kreativnosti), z ameriškim izvedencem Johnom Strasbergom, s češkim režiserjem Otomarjem Krejco (obravnaval bo recitacijo). Francoz Yves Lebreton bo vodil tečaj telesne mimike, medtem ko bo jugoslovanski režiser Bogdan Jerković obravnaval metode biomehanike.

Primorski avtor je za roman prejel Kajuhovo nagrado

Ti pa kar greš Marjana Tomšiča

Marjan Tomšič

Novi roman **Marjana Tomšiča**, za katerega je avtor prejel Kajuhovo nagrado, je popolno presenečenje za bralca. Po Savrinhah, ki jih Peter Božič označuje kot »magični realizem«, prihaja **Ti pa kar greš**.

Pisatelj se loti sodobnosti in svojega (Matejevega) položaja v njej. Dogajanje postavi v sedemdeseta leta, ko je bilo družbeno in kulturno vzdušje precej vroče, posebno okrog perspektiv, njihovih političnih angažiranosti in končne ukinitve.

Vendar je to le delček resničnosti. Pripoved je psihološki prikaz študenta, iskanja smisla eksistence in ob tem života.

Študent prekinja študij (preveč se vmešava v politiko, zato mu pomagajo pri umiku iz študentskih ustanov), honorarno se zaposli na statističnem zavodu, popisuje prebivalce — srečuje vseh vrst ljudi — še komaj žive, katere domači ne bi niti šteli, ljudi, ki se bojujejo kakršnihkoli mestnih, uradnih, živih...

Živi »cimrom« v podnajemniški sobi; tudi ta je zakomplicirana osebnost, ima veliko žensk, ki jih onesrečuje, gospodar ju pogleda brez razlogov... Franc živi v sosednji sobi, ukvarja se z ilegalnimi posli, prekučuje za devizami, je zvodnik.

Pisatelj spremlja like tudi, ko jih nima pred očmi, mislijo in živijo svoje življenje, ustvarjajo monologe, so samostojne in široko podane osebe. Pripoved je tekoča, s kratkimi povedmi, nabitimi z informacijo. Kakor bi zlezal v možgane, izbrskal vse misli in jih spravil na papir.

Matej je tudi perspektiva, zato je toliko bolj izpostavljen in označen. Glavna in osrednja preokupacija pa so ženske — Marička, Zinka, Nadja, Anita — vsaka s svojo zgodbo, vsaka tudi nerealizirana, s svojimi eksistencialni-

mi problemi, ki so v osnovi pri vseh enaki — najti človeka, ki jim bo dal smisel življenja, najti ljubezen.

Ljudje se vrtajo v tvoje življenje, ne z dobrim namenom, gre za kontrolo, vodenje, netolerantnost drugačnosti. Vedno se najde nekdo, ki te želi usmerjati, ki si jemlje pravico, da izbiro zate pravo pot, pa naj bo to mati, gospodar, ki ti nudi podnajemniški prostor, šefi v službi, ženske — vsi bolje kot ti sam vedo, kaj je najbolje zate.

Matej je razpet posebno med dvema ženskama — Cvetko in Evo. Cvetka se zgraža nad njegovo neurejenostjo, kupuje mu obleko, obeša mu kravate za vrat. Ljubezen je gibal, iskanje ljubezni, včasih tudi izmišljene, le da je; sam ne veš, ali je prava ali ne.

Eva je edina, ki ljubi; žal ji Matej ljubezni ne vrača, čeprav jo potrebuje — ne nje — potrebuje nežnost, bližino, telo, in ona mu to včasih nudi. Včasih nastane harmonija, vendar so to le trenutki, ki so iztrgani iz vsakdanjega grobega, banalnega početja.

Matej je tudi človek, ki še ne ve, kaj bi v življenju počel, ne zna si postaviti cilja, ki bi ga motiviral, delal kreativnega; ve pa, da mora vsakdo nekaj početi — karkoli. Vedno se vrača k Evi. Še sam ne ve, kaj ga vleče tja. Strah ga je pred koncem nečesa, kar je, pred samoto, pred nemirno, pred ničem.

Tomšič v tekst vključuje verze, kratke sentence iz ljudske in umetne književnosti, ki se vsebinsko in stilno skladno zlijejo in dajejo tekstu vtis domačnosti. Nevsiljivo podaja kritiko družbe in sistema, stališča o vlogi literature.

Drugi del prinaša Mateju nove izkušnje. Eva je noseča, Matej postane učitelj in bo moral ob delu končati študij. Prihaja banalno nadaljevanje njune relacije, poroka, vsakdanje skrbi. Eva je bližja ljubezni, vendar se ne reši preteklosti, njenih moških oboževalcev. Otrok bo kmalu tu (ko ga nimaš, si ga želiš, ko prihaja, se ga ustrašiš). Poroka in otrok ne ustavita Mateja; še vedno išče ženske, ljubezen. Strah ga je pred obveznostmi, pred samim sabo, zato se z »vito nuovo« ne sprijazni. Še vedno je nemiren in kaotičen. Kakor da beži pred trenutki lepega, lepoto spreminja v muko.

Matej je tipičen »osamljenec sredi svojega sveta«, dopuščen mu je zmeda, opravičujejo ga leta, stanje v družbi, vendar leta minevajo, moral bi odrasti, pričakuje, da se bo oblikoval; iz mnogih izkušenj (je tudi dober opazovalec) ne potegne ničesar. Ostaja nedorasel. Nobene odločitve, nobene spremembe, nobene samoodločitve. S svojimi blodnjami utrjuje — moral bi nekaj narediti. S svojo labilnostjo dela zlo tudi ljudem okrog sebe, dobi oznako neodgovornega, neodločnega človeka. Ne odpira možnosti ne sebi ne drugim, ne dovoljuje, da bi do česa konstruktivnega prišlo, ne privošči si lepega, sproščenejšega, vendar niti drugim. Eva je zanj negativna, le za trenutke je usmiljen — ne zaveda se bednosti, ki jo s tem usmiljenjem ustvarja; ne zaveda se, da je tudi sam vreden usmiljenja.

Pripisuje ji slaba dejanja, zanika jo kot človeka kot mater. S tem se dviga nad njo — je sodnik. Kaže, da se čuti boljšega; nalaga ji krivdo za svojo usodo, pribija jo na križ in sanja o »vitki, drobni, črnolasi ženski«.

Končno ga Tomšič pošlje na pot. Matej odhaja, brez energije, brez ciljev, kajti to je on, taka je njegova vera oziroma nevera: »Poslušam in si mislim, kako je ta svet v resnici okrogel, in če hodiš naprej in naprej, nikamor ne prideš, ker je vse okroglo in v bistvu brezizhodno. Vse je tako ali drugače vtrjeno in torej določeno. Kaj pa, če bi Zemljo prevrtil? In?«

MIRJAM FURLAN

Igor Škamperle

Pogled v etnologijo

Med sodobnimi etnologi in antropologi zavzema posebno mesto francoski znanstvenik Claude Lévi-Strauss. Doma iz judovske družine, oče mu je bil slikar, se je L.-Strauss že kot mlad študent filozofije z zanimanjem posvečal preučevanju narave in kulturi starih ljudstev. Pot učenjaka pa je pričel v prvem povojnem obdobju, ko se je, skupaj z nekaterimi drugimi, kot navdušenec strukturalizma oddaljil od Sartra in kroga eksistencialistov, ki so imeli tedaj močan vpliv v Franciji. V nasprotju z njimi je L.-Strauss zanimalo, katere so tiste formalne, sistemske vezi in okoliščine, sistem pravil, navad, zakonov, ki določajo psihološko življenje v arhaičnih družbah. Njegova prva pomembnejša knjiga, Elementarne strukture sorodstva, je v evropskih intelektualnih krogih sprožila velik odmev. Avtor je po večletnem opazovanju arhaičnih plemen v gozdovih Severne in Južne Amerike in popisovanju njihove mitologije, naredil prvo večjo sintezo. Spoznanja s terena je uspel spretno povezati z izsledki novjših jezikoslovnih teorij in s poglobljenim branjem Freudove psihoanalize. Sicer pa je tematika, ki se je lotil v tej prvi knjigi, sila preprosta. L.-Strauss se sprašuje, od kod, kdaj in kako se v človeški zgodovini in kulturi pojavi družina. Po kakšnem ključu se tvori sorodstvo, katere so nenapisane pravila, ki omogočajo neko fiksno strukturo sorodstva. Pravzaprav je ena izmed temeljnih preokupacij zaslediti, odkriti, kdaj in zakaj pride v arhaičnem človeškem plemenu do določenih zapovedi, pravil in razporeditve vlog, zaradi katerih lahko poslej govorimo, da je nekdo oče, mati, otrok, stric, bratranec itd. Kaj je potrebno, da pride do formiranja družine, te temeljne celice, ki je, kot pravi L.-Strauss, začetek družbe nasprotno in jo srečamo v vseh zametkih človeške kulture povsod po svetu. Kjeroli in kakorkoli že, če se hoče človeštvo razviti oziroma, če naj sploh postane — človeštvo — mora skozi družino, skozi določena, s pravili postavljena razmerja in vloge, ki tvorijo družino in sorodstvo. In, to je zdaj najbrž že jasno, L.-Strauss si skupno s tem postavlja tisto enigmatično vprašanje, ki ne preneha vznemirjati človeka, a se vedno znova izkaže za hudo relativno: kje je sploh začetek kulture, kulture v antropološkem pomenu? To se pravi, kdaj, kje je tisti preokretni dogodek, ki človeka loči od živali, od okoliške narave? Kdaj se sredi narave pojavi nekaj tako paradoksalnega, kultura, ki sama o sebi pravi, da ni narava. Ljudstva v kamenu dobi polagajo v grobove razne daritve, verujejo v nekatere duhove in posmrtno življenje. Sredi narave se torej, čim imamo opraviti s človekom, ta človek počuti kot izvezetega naravi, on sam je nekaj drugega. Čudno je postavljati to ločnico — Marx je dejal, da je to človekovo delo, a saj delajo mravlje in čebele celo

Miròjeva »miška«

Joan Mirò: El topo risueno (1976)

Opombe pod črto

bolj marljivo. Jezikoslovci pravijo, da je to — jezik, sposobnost sintakse in zmoglost uporabe dvoumnosti v govorici (živali in računalniki tudi govorijo, ne morejo pa varati s samo resnico oz. uporabljati laži, ki so po svoje resnične itd.). Za L.-Straussa je v prvi vrsti pomembna struktura družine. Toda kako sploh pride do ustoličenja teh fiksnih, pravilnih razmerij v družini? Kaj je potrebno, da se lahko sestavi družina?

L.-Straussov odgovor je v prvem hipu presenetljiv, a precej logičen. Potrebna je prepoved, prepoved incesta, spolnih odnosov med starši in otroki oziroma med bratom in sestro. Kaj je bolj preprosto, bolj prikladno od tega, da si fant izbere tisto žensko, ki mu je najbolj pri roki — svojo mater ali svojo sestro. Če si na tem mestu privoščimo kratek vpogled v antično mitologijo, bomo videli, da so take želje tudi v resnici vedno prisotne. Že pri starih Egipčanih, pozneje pa pri Grkih, ki so imeli bogato izostreni posluš za najbolj prikriti stvari človeške duševnosti, bomo zasledili celo vrsto zabavnih poigravanj z incestuoznimi željami, ki so jih pripisovali bogovom. Zevs je poročen s svojo sestro Hero, celó rojstvo boginje ljubezni Afroditje je zavezano dokaj monstrozni zgodbi: rodi se namreč iz pene (sperme) oz. testisov boga Urana, ki ga je sin Kronos kastriral, testise pa vrge v morje. L.-Strauss je skušal iz bogate mitološke zakladnice in terenskih opazovanj izluščiti nekaj temeljnih principov, na katerih bi utemeljil zapleteno verigo sorodstva. Prva poteza je po njegovem ravno prepoved incesta, ki je univerzalnega značaja. Šele na njeni podlagi se lahko sestavi družina. Na ta način je omogočena tudi recipročnost in menjava. S tem, ko se vsak mlad fant v neki skupnosti odzove svojim sestram, so te sestre na voljo drugim moškim iz sosednjega plemena, če seveda oni storijo isto. Na ta način je omogočena menjava žensk, ki je po L.-Straussu ena izmed temeljnih oblik menjave v arhaični, nepisani kulturi; menjava žensk, ki jo omogoča prepoved incesta, menjava dobrin (hrane) in menjava besed, to je — mitologija.

Prepoved spolnega odnosa med starši in otroki in med brati in sestrami je univerzalnega značaja in ločuje kulturo od nature. Toda v čem je ta prepoved utemeljena, na čem sloni?

Prvo, kar se je L.-Strauss trudil dokazati, je to, da ta prepoved nima genetskega temelja. Moderna genetika celo zatrjuje, da je nevarnost pohabljenih rojstev v takih zvezah le posledica, da se že stoletja incestu odpovedujemo. Prepoved združevanja ni naravno utemeljena, ampak je že stvar kulture. In, mar ni ravno z odpovedjo takemu razmerju omogočen vzrok ljubezni in morale, ki se rodita v družini?

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Ben Johnson in Carl Lewis v ospredju

ZUERICH — Danes bo v Zürichu tradicionalni atletski miting, ki je že od nekdaj eden najpomembnejših atletskih preizkušenj na svetu in bo še posebno letos izredno važen test pred skorajšnjim začetkom OI v Seulu. Na startu bosta tudi Ben Johnson in Carl Lewis. Skoraj gotovo pa se ne bosta pomerila na 100 m.

Poleg Kanadčana in Američana pa bo na startu še več odličnih atletov, od Angleža Crama do Marokanca Aouite, Šveda Sjöberga, Sovjeta Paklina. Med ženskami bo najzanimivejši tek na 3.000 m z Američanko Deckerjevo na čelu.

Kolesarstvo: spet Bontempi

LEGNANO — Italijan Guido Bontempi je že drugič zaporedoma osvojil prvo mesto na mednarodni kolesarski dirki za pokal Bernocchi. V sprintu je namreč Bontempi prehitel Fondriesta, Bugna in Gavazzija.

Nogomet: turnir Baretti v Aosti Finale Fiorentina - Sampdoria

AOSTA — Včeraj se je v Aosti začel prvi spominski turnir Baretti, katerega se udeležujejo štirje italijanski prvotigaši. V prvem polfinalu je Fiorentina, ki se do sedaj v poletni sezoni ni izkazala, gladko premagala s 4:1 (2:1) Torino Škora, Eduja in Mullerja. Prvi zadetek so desegli poraženci z branilcem Rossijem, nato pa so Eriksonovi varovanci zaigrali kot prerojeni in z Baggioni, Matteiem, Borgonom in Pellegriem premagali nasprotnega vratarja. V drugem polfinalu pa je že sedaj odlična Sampdoria z 2:1 (1:1) premagala Romo. Za Boškovovo ekipo sta bila uspešna Mancini in Vialli, za Romo pa je zakrivil avtogol Carboni.

V nedeljo sta se zaključila dva važna poletna turnirja: londonski in livornski. V Londonu je Milan »le« z 2:1 z goloma Virdisa in Van Bastna premagal Tottenham, medtem ko je Arsenal z gladiom 3:0 odpravil münchenski Bayern in osvojil prestižni pokal. Inter pa je v memorijalu Picchi izenačil z Dinamom iz Kijeva z 1:1. Interjev gol je dal Serena, »sovjetski« pa Pro-

tassov. Vse oči italijanske nogometne javnosti so bile uprte v bodočega Juventusovega igralca Zavarova, ki pa ni igral najbolje. V drugi tekmi je Bologna s 3:1 premagala domačo ekipo Pro Livorno.

totip		
1. — 1. Fofas	1	
2. — 1. Darim	1	
2. — 1. Ernibel	X	
2. Didascalia	1	
3. — 1. Baugnif	2	
2. Fulbert	X	
4. — 1. Catramo	X	
2. Ergos	X	
5. — 1. Ema Guggiola	X	
2. Astialo	1	
6. — 1. Escudo Ferm	2	
2. Elm Af	2	
KVOTE		
12 (10 zmagovalcev)	44.728.000	
11 (257 zmagovalcev)	1.720.000	
10 (3424 zmagovalcev)	126.500	

V prvi in drugi jugoslovanski nogometni ligi Presenečenje na Reki in v Subotici

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

Tudi v 2. kolu jugoslovanskega nogometnega prvenstva so trikrat streljali enajstmetrovke, posebej značilno pa je, da so po streljih z bele točke na vseh treh igriščih »zmagali« gostje, seveda pa so osvojili le po točko. Beograjska kluba sta tokrat popravila spodrsljaja s štarta, od velikih presenečenj pa je prišlo na Reki in v Subotici.

Partizan se je v prvem polčasu mučil s Sarajevom in povedel z 1:0 s sumljive enajstmetrovke, toda v nadaljevanju se je »odprlo«. C. zvezda je v Tuzli z golom Bursaća vodila z 1:0, po izenačenju pa je bila uspešnejša pri streljanju enajstmetrovk. Največji specialist za enajstmetrovke pa je očitno Rad, ki je že drugič dobil po streljih z bele točke. Tudi zagrebški Dinamo je v tem pogledu uspešen,

med tednom je v pokalu premagal Sutjesko po enajstmetrovkah, tokrat pa je na ta način zmagal v Zenici.

Tudi v II. ligi ni šlo brez enajstmetrovk, streljali so jih prav tako na treh igriščih. Na vrh lestvice se je nepričakovano povzpela ljubljanska Olimpija, ki bo v nedeljo doma igrala derbi z drugouvrščenim GOŠK Jugom. Ljubljancani so po delnem spodrsrljaju doma z Lirijo zares presenetili v Šibeniku, saj so gladko zmagali s 4:2.

REZULTATI 2. KOLA 1. ZNL: Sloboda - C. zvezda 2:5 (1:1, 0:0) po 11 m, Željezničar - Rad 2:4 (0:0, 0:0) po 11 m, Čelik - Dinamo 2:4 (0:0, 0:0), po 11 m, Velež - Vardar 5:1 (2:1), Rijeka - Budućnost 0:1 (0:0), Spartak - Osijek 0:1 (0:0), Radnički - Napredak 2:1 (1:1), Vojvodina - Hajduk 2:0 (1:0), Partizan - Sarajevo 6:1 (1:0).

LESTVICA: Vojvodina, Dinamo, Budućnost 3, Partizan, Velež, Rijeka, Sloboda, Vardar, Napredak, Radnički,

Hajduk, Rad in Osijek 2, C. zvezda 1, Spartak, Željezničar, Sarajevo 0, Čelik -6. **PRIHODNJE KOLO** (21. t. m.): Sarajevo - Sloboda, Hajduk - Partizan, Dinamo - Vojvodina, Napredak - Čelik, Osijek - Radnički, Budućnost - Spartak, Vardar - Rijeka, Rad - Velež, C. zvezda - Željezničar.

REZULTATI 2. KOLA II. ZNL: Šibenik - Olimpija 2:4 (1:3), Bačka - Lirija 5:3 (0:0, 0:0) po 11 m, GOŠK Jug - Mavča 2:0 (1:0), Proleter - Sutjeska 3:1 (2:0), Dinamo - Pelister 0:1 (0:0), Belasica - Borac (B) 2:0 (1:0), Novi Pazor - Kikinda 4:3 (0:0, 0:0) po 11 m, Beograd - Leotar 7:0 (2:0), Priština - Radnički 1:0 (1:0), Sloboda - Borac (C) 4:2 (0:0, 0:0) po 11 m.

PRIHODNJE KOLO: Olimpija, GOŠK Jug, Proleter 3, Beograd, Borac (C), Belasica, Kikinda, Pelister, Radnički (K), Sloboda, Borac (BL), Mavča 2, Novi Pazor, Leotar, Bačka 1, Lirija, Sutjeska, Dinamo, Šibenik 0, Priština -6, Pari 3. kola: Olimpija - GOŠK Jug (21. t. m.)

Nogomet: jutri v prijateljski tekmi Pro Gorizia proti ljubljanški Olimpiji

Po dvotedenskih pripravah v Ampezzu se bo Pro Gorizia končno predstavila domačemu občinstvu.

Jutri zvečer ob 20.30 bo namreč odigrala prijateljsko srečanje z Olimpijo iz Ljubljane, ki letos nastopa v 2. jugoslovanski ligi. Za Gorizčane bo to izredno pomembna preizkušnja, saj se bodo spoprijeli z ekipo, ki je trenutno na vrhu razpredelnice in ima dobre možnosti, da se bo tudi v bodoče potegovala za sam vrh in s tem neposredno za napredovanje v 1. ligo. Tehnični vodja Goričanov Italo Mazzero nam je glede postave povedal, da trenutno ni večjih težav. Po jutrišnjem srečanju bodo igralci Pro Gorizie zopet stopili na igrišče v soboto, 22. t. m., ko bodo igrali proti Lucinici (17.30). V ponedeljek, 22. t. m., bo v kraju Villanova dello Judrio srečanje z Manzanesejem (18.30), dva dni kasneje (24. avgusta) pa bo na vrsti srečanje s Cormonesejem (20.30). Prvo uradno srečanje pa bo na vrsti 28. t. m., ko bo Pro Gorizia igrala v uvodnem kolu italijanskega pokala.

Jadranje: v razredu laser M. Ferfolji (Sirena) prvo mesto v Sanremu

V prvih dveh tednih avgusta so se mladi jadralci tržaškega pomorskega kluba Sirena udeležili pomembnih regat in dosegli tudi nekaj spodbudnih rezultatov. V Sanremu je v razredu laser 25 tekmovalcev opravilo samo tri od šestih predvidenih preizkusov zaradi pomanjkanja vetra. Na končni lestvici je Maki Ferfolja dosegel prvo mesto (1., 1., 2.). Brat Karlo pa solidno tretje mesto (1., 4., 4.). Ta konec tedna je v Trzinu tamkajšnje društvo SVOC zelo dobro organiziralo regate v razredih laser, europa, 420 in 470. Regata v razredu europa je bila obenem pokal prijateljstva. V Trzinu so izvedli samo 4 od šestih predvidenih preizkušenj. Za končno lestvico so upoštevali tri najboljše uvrstitve. Uvrstitve Sireninih tekmovalcev v razredu laser: Maki Ferfolja 7. mesto (5., 8., 10., 4.); Karlo Ferfolja 18. (18., 11., 27., 11.). V razredu europa so poleg Sireninih tekmovalcev nastopili tudi Čupini jadralci. Uvrstitve naših: 6. mesto Miran Guštin (Sirena); 7. Mitja Bužan (Čupa) in 18. Andrej Ferfolja (Sirena). Razred 420: 9. Marušič in A. Ferfolja (Čupa). (R. Š.)

V nedeljo in za veliki šmaren v Bazovici Uspela lokostrelski in balinarski turnir

Lokostrelstvo: zmagi V. Lutman in T. Ražem

Za veliki šmaren je bilo v Bazovici, ob priliki tradicionalnega športnega praznika Zarje, lokostrelski tekmovalni »900 round«, ki ga že tretje leto zaporedoma prireja lokostrelski odsek ŠD Zarja. Turnir se je ob zelo lepem vremenu odvijal na bazovskem nogometnem igrišču, bilo pa je pravo lokostrelsko praznovanje. Prisotni so namreč bili lokostrelci iz naše dežele, Veneta, Lombardije in iz Slovenije, med temi pa mnogi izmed najboljših italijanskih lokostrelcev.

Tekmovanja so se udeležili tudi lokostrelci zamejskih društev Zarje in Našega prapora, ki so se zelo dobro odrezali. Osvojili so namreč dve zmagi (Vesna Lutman in Tamara Ražem) in dve drugi mesti (Denis Bensa in Ivan Zotti), kar je prav gotovo uspeh.

Skupno je v različnih kategorijah nastopilo kakih 55 lokostrelcev, pri začetnicah pa je prvo mesto osvojila T. Ražem (Zarja), ki je dosegla 679 točk. Na drugo mesto se je uvrstila Laura Sbalchiero in Vicenze (603 točke). Pri začetnikih je bil najboljši Igor Zulian iz Krmina, ki je zbral 789 točk, prehitel pa je Ivana Zottija (Naš prapor - 685 točk) in pa Bogdana Stoparja (Zarja - 589 točk).

Med mladinkami je bila najboljša Vesna Lutman (Naš prapor - 688 točk),

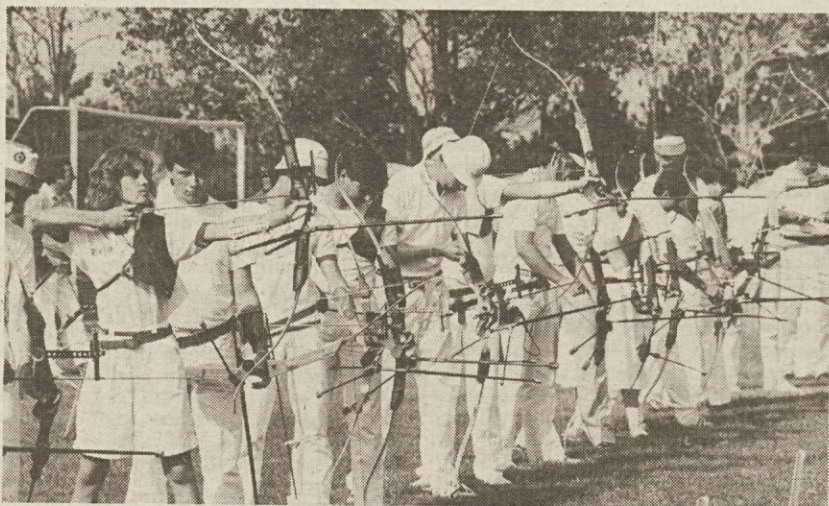
na drugo mesto pa se je uvrstila Barbara Zar (Krmir - 663 točke). Tudi pri dečkih so naši želi lep uspeh. Prvi je namreč z 826 točkami bil Ermanno Bozzini (Isonzo Gorica), ki je osvojil 826 točk, za dvajset točk pa je prehitel drugouvrščenega Denisa Benso (Naš prapor). Boris Lutman (Naš prapor - 728 točk) in Franco Baradel (Naš prapor - 666 točk) sta dosegla šesto oz. sedmo mesto.

Clanska kategorija je bila seveda najbolj kvalitetna, saj je zmagal udeleženec bližnje olimpiade v Seulu, ki ima tudi nekaj upanja, da poseže po najvišjih mestih, Tržačan Ilario Di Buò, ki zastopa tržaško društvo ASCAT. Dosegel je odlično znamko 851 točk. Jarjan Franko Križmančič je s 719 točkami osvojil 15. mesto.

V popoldanskih urah je bilo na nogometnem igrišču pri Bazovici slavnostno nagajevanje. Najbojša ekipa je bila tržaški ASCAT v postavi Di Buò, Bossi in Privileggi. Dosegla je 2483 točke. Drugo mesto je zasedla postava Isonza iz Gorice (Bozzini, Borin, Miatello), ki je skupno osvojila 2425 točk, na tretje mesto pa se je uvrstila ekipa Tolmeča (Angeli, Decolle, Vuan - 2361 točk).

Balinanje: zmaga nabrežinskega Sokola

V nedeljo je bil na baliniščih v Bazovici in okolici 17. tradicionalni bali-

Scena z lokostrelskega turnirja - v ospredju Tamara Ražem

narski turnir, ki ga je v okviru bazovskega športnega praznika priredil balinarski odsek ŠD Zarja. Turnirja se je udeležilo dvanajst četverek tostran in onstran meje, in sicer dve ekipi domače Zarje, Kraški dom iz Repna, padriško - gropska Gaja, nabrežinski Sokol, tržaški Portuale ter še ekipe iz Slovenije Zeleno jezero iz Dobravlj, Draga iz Orleka, Brin iz Povirja, Jad-

skozi olimpijsko stoletje Italijani prvič »azzurri«

Uradni plakat OI v Antwerpnu leta 1920

Italija je na olimpijskih igrah v Antwerpnu sodelovala z ekipo, katere pot je finansirala velika nabiralna akcija, sad nacionalističnega vala, ki je sledil vojaški zmagi v prvi svetovni vojni. Za to priložnost so Italijani prvič oblekli modre drese, ker je bil »azzurro« barva savojske kraljevske rodbine. »Azzurri« so zabeležili nekaj dobrih uspehov, med katerimi velja omeniti hitrohodca Uga Frigeria, ki je zmagal tako na progi 3 kot 10 km, čeprav mu je bilo samo 18 let. Velik zbiralet kolajn je bil v Antwerpnu tudi sabljač Nedo Nadi, ki je osvojil v ekipni ali posamezni konkurenci kar 5 od 6 možnih prvih mest.

Marsikatera športna zvrst je bila tedaj daleč preveč vrednotena in v streljanju so razdelili kar 21 serij kolajn. Nekdo je o tisti priložnosti zapisal, da so na olimpijskih igrah streljali več kot med verdunsko bitko.

Američani so si pristreljali kar 13 prvih mest, Norvežani, ki so jim na lestvici sledili, so jih pa obtožili profesionalizma. Dokazano je bilo namreč, da so nekateri zmagovalci že prej opravljali trgovsko reklamo za strelno orožje. Politična in gospodarska moč ZDA sta bili predvsem po prvi svetovni vojni tako veliki, da sta zalegli več od vseh olimpijskih načel in pravil.

Kljub temu so skandinavske države, ki niso bile vpletene v vojno viхро, odnesle kar 51 od 159 možnih olimpij-

skih naslovov. Poznalo se je, da so uživale štiri leta miru in razvoja. Na splošno pa se je opazil povprečen napredek večine udeležencev. Če so bili rezultati nekoliko slabši, je bil vzrok pripisan v prvi vrsti slabim napravam. Kakovost je postajala v športu smisel udeleževanja. Izrek, da je na olimpijskih igrah najprej važno sodelovati, je bil že tedaj tolažba slabših.

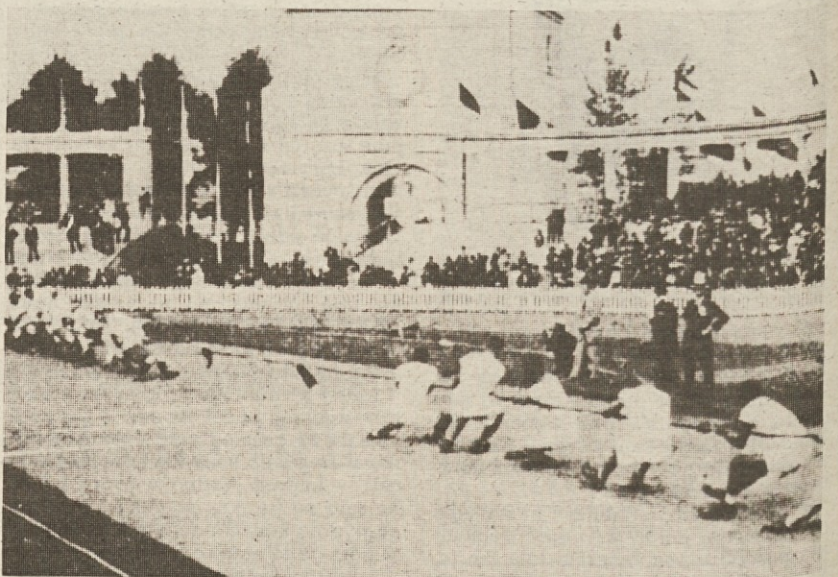
Pred Antwerpnom, kmalu po koncu vojne, so bila leta 1919 v Parizu mednarodna športna tekmovanja pod oznako prijateljstva in z jasnim ciljem, da si preko njih francoska prestolnica zagotovi igre za leto 1920. Parizu podvig ni uspel, zagotovil pa si je olimpijske igre za leto 1924.

Vlada je zagotovila glavnino sredstev, ko pa je bilo treba seči v blagajno, je na obljube pozabila. Dejansko si je izvedbo prevzela francoska atletska zveza, ki je skrajno spretno izkoriščala skromna sredstva in igre izpeljala uspešno.

Nemčija še vedno ni smela nastopati, pojavile pa so se nekatere države iz Azije in Afrike. Vseh je bilo 44 s 3134 udeleženci. Športni program so nekoliko razredčili. Odpadel je na primer hokej na ledu, ker so istega leta pozimi že organizirali prve zimske igre v Chamoniuxu.

Poroča se o dramatičnem dogodku na nogometnem turnirju. Italija je imela v svojih vrstah napadalca Levratto, ki je razpolagal z izredno močnim udarcem. Med tekmo proti Luksemburgu je Levratto z močno streljano žogo zadel v obraz nasprotnikovega vratarja, ki je v krvi padel v nezavest. Čim si je opomogel, se je tekma nadaljevala in ko se je čez čas Levratto ponovno znašel pred vratarjem, se je ta skril za drog. Levratto je iz usmiljenja žogo zastreljal.

Paavo Nurmi je osvojil kar 5 zlatih kolajn v atletiki. Od tega teka na 1500 m v razmahu 55 minut! Oba teka sta bila prvotno programirana pol ure drug od drugega, Finci pa so izposlovali spremembo urnika, ki morda niti ni bil potreben, ker je Nurmi pred igrami zgovorno prikazal svojo moč s tem, da je v Helsinkih 19. junija 1924 ob 19.05 postavil svetovni rekord na 1500 m (3'52"6), ob 20. uri pa svetovni rekord na 5000 m (14'28"2). Ta čas je bil tako dober, da je trajal kar osem let. Za zmagi v Parizu je potreboval Nurmi dva še vedno izvrstna časa, in sicer 3'53"6 in 14'31"2, torej le malo za svetovnimi rekordoma. Bilo je, kot da bi danes Aouita v teku ene ure dosegel 3'32" na 1500 m in 13'02" na 5000 m!

Antwerpen 1920: vlečenje vrvi je tedaj prinašalo olimpijski naslov!

obvestila

ZSSDI
obvešča, da bo urad zaprt v soboto, 20. t. m., ter samo popoldne jutri 18. t. m.

ŠD PRIMORJE
obvešča nogometaše vseh kategorij, da začnejo s treningi danes, 17. t. m. ob 17. uri na nogometnem igrišču na Proseku.

ŠD SOKOL
obvešča, da bo prvi odbojarski trening za letnike 1972 in mlajše na igrišču Sokola jutri 18. t. m. ob 19.30.

PRIMOTOR KLUB
poziva vse člane, naj se udeležijo sestanka, ki bo v petek, 19. t. m., ob 20.30 v Lonjerju, zaradi važnih sporočil o nedeljski tekmi na Grobniku.

ŠD BREG - KOŠARKARSKA SEKCIJA
vabi vse igralce letnikov 1976, 75, 74, 73 in 72 na skupen sestanek, ki bo v ponedeljek, 22. t. m., ob 19.30 v dolinski telovadnici. Na sestanek so vljudno vabljeni tudi starši.

KOŠARKARSKI KLUB BOR
obvešča, da bo v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30, na stadionu 1. maj sestanek staršev in igralcev letnikov 1976, 75, 74, 70 in 71. Predstavili bomo programe letošnjega delovanja in okvirne smernice dejavnosti posameznih ekip. Prosimo za polnoštevilno udeležbo tekmovalcev in staršev. Prvi trening bo že v torek, 23. t. m.

Košarka: v naših klubih še kopica neznank tik pred koncem prehodnega obdobja

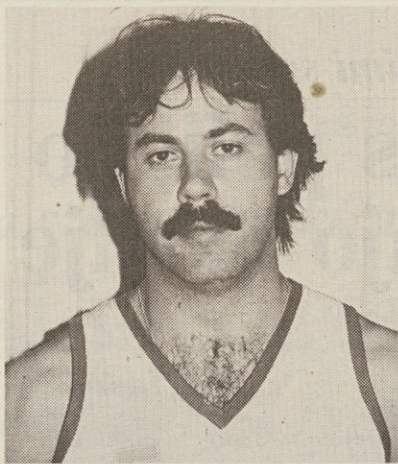
Sestava moštev kot lov na zaklad

Sredi avgusta bi človek pričakoval, da so resnejše težave naših košarkarskih klubov, ki na raznih ravneh nastopajo v članskih prvenstvih, skoraj docela rešene in da v teh zadnjih poletnih dneh se upravni organi posameznih društev ukvarjajo z zadnjimi podrobnostmi pred vsakoletnim uradnim začetkom nove sezone, ki steče s prvim treningom ali z zborom igralcev in trenerjev.

Poprečni ljubitelj igre med košema dobro ve, da je zmogljivost zamejske košarke precejšnja. Če se ne motimo, bo tudi letos v članskih tekmovanjih od prve divizije do B-2 lige prisotno številno zastopstvo slovenskih klubov in vendar nam ni še dano izvedeti okvirnih postav posameznih ekip in drugih podobnih tovrstnih informacij, za katere bi pričakovali, da bodo sredi avgusta vsaj okvirno znane. To pa je nedvomno v protislovju s številnimi trditvami o dobri organizacijski zasnovi znotraj našega malega košarkarskega vrtiljaka.

Težko se je sklicevati na poletno zahtej, tudi zato, ker je »tisti« del poletja že mimo, neznanke pa se kar kopičijo skupaj z neuradnimi, poluradnimi, skoraj verjetnimi ali pa povsem neverodostojnimi glasovi in trditvami, ki razživljajo duševno ozračje teh poslednjih poletnih noči.

Iz prejšnjega tedna je vest, da je vodstvo Jadrana najelo dvojico novih košarkarjev (Gobbo in Manzano) iz vrst videmskega drugoligaša Arredamenti Morena. Zaenkrat pa nam še ni

Dolgoletni Borov in Jadranov član Peter Žerjal bo opustil aktivno igranje

dano vedeti, ali bodo vsi lanske igralci potrjeni ali pa ne.

Veliko nejasnosti je tudi okoli članov Bora Radenske, v kateri bo najbrž prišlo do številnih sprememb in zamenjav. Peter Žerjal je opustil aktivno igranje in v smer njegove odločitve se nagibata tudi »veterana« Klobas in Kneipp. O nadaljnjem igranju še razmišljata tudi Fabrizio Korošec in Stefan Semen, medtem ko bo Aleksander Semen zanesljivo okrepil ekipo Cici-bone v promocijskem prvenstvu. Novost predstavlja prihod devetnajstletnega visokega centra (207 cm!) Guicciardija, ki ga je Stefanel odstopil z eno-

letnim posojilom. Ob Pregarcu in Kojancu, ki sta preostala starejša člana, bodo druge vrzeli zapolnili mladinci.

Nedorečenost vlada tudi nad poletno skupno usodo slovenskih ligašev v promocijskem prvenstvu z dvema izjemoma, Bregom Adriatherm in Cicibono.

Pri Bregu Adriatherm se bodo lanskim igralcem pridružili še Kovačič, Mezzavilla in Canciani, medtem ko bo Cicibona potrdila lansko postavbo v celoti in ob Semnu poiskala še kako okrepitev pod košem.

Usoda Poleta je vezana na odločitve krajevne košarkarske zveze, ki bo možnost za morebitne repesaže obravnavala šele po 15. septembru, ko bo zapadel rok za vpis v promocijsko ligo.

Na Kontovelu tudi ne vedo še, kakšna bo končna podoba članskega moštva. Znano je le, da bodo postavbo precej pomladili.

Na dlani pa je, da bi v primeru Poletove odpovedi našli mesto v zgoraj navedenih sredinah mnogi izmed košarkarjev, ki so lani igrali za openski klub.

Preostane nam še prvenstvo prve divizije, ki starta šele spomladi. Tudi v tej kategoriji bodo prisotne članske postavbe Bora, Brega, Kontovela in Sokola (morda tudi Poleta). Izmed vseh je Sokol tisti, ki bo verjetno razpolagal z najbolj kvalitetno postavbo in ki neprikrito meri na prestop v promocijsko ligo, saj bodo lansko solidno ogrodeje dopolnili Devetak, Gruden in Terčon.

CANCIA

Morda je prav sedaj sobota zvečer. Če bi me moji prijatelji, ki se sedaj verjetno vračajo s kopanja v Sesljanu ali Barkovljah in se pripravljajo verjetno na šagro ali na posedanje v kaki osmici ali piceriji na odprtem, videli, kako se tu, na tem prostranem ledeniku, v tej kamniti bazi pod Broad Peakom stiskam pod tem šotorskim krilom, ki

Tam na dnu baza K2...

ga imenujemo »kuhinja« ali »jedilnica«, morda pa celo bolj fino »sprejemnica« ali »dnevna soba«, in me, ko pada mrak, zazebe, kaj bi porekli? Ne vem. Samo to čutim, da mi je lepo, ko tu s prijatelji poudarjam preteklost in gradim načrte za bodočnost in da nič ne zahtevam od sebe, le to, da tu mirno sedim in se prepušчам toku časa, besed in lastne zavesti.

Baza pod K2

Drugi dan v bazi. Večina naših alpinistov se je že navsezgodaj odpravilo na goro do tabora ena, jaz pa sem lep del dopoldneva porabil, da sem si uredil dereze. Ko sem jih popravil in prikrožil mojim himalajskim čevljem, sem bil zadovoljen kot otrok. Saj doma nisem dosti vajen popravljanja in urejanja tehničnih zadev sploh, tako da je vsakič, ko nanovo pobarvam kako sobo ali uredim električno napeljavo, zame pravi podvig, katerega se še kako veselim.

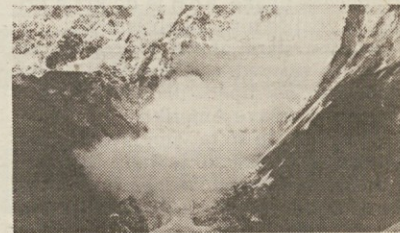
Sicer pa je življenje v bazi, le če sami to hočemo, pestro in zanimivo. Ko sem popravil dereze, sem se odpravil v okolico baze in fotografiral, ostali pa so z daljnogledom sledili napredovanje naših na Broad Peaku. Vendar pa jaz v bazi dolgo ne držim. In že proti večeru, ko se tovariši spuščajo s hriba, se z Žaretom in Mojmirjem odpravim v bližnjo bazo pod K2.

Dosežemo jo po enourni hoji po sitnem ledeniku. Čuden občutek mi daje ta baza. Je ogromna. Morda kakih trideset ali štirideset šotorov, ki so postavljeni vsepovsod, v njej pa je več desetih ljudi. Več desetih alpinistov, ki mesec ali dva živijo na višini preko pet tisoč metrov v upanju, da bodo v tem obdobju stopili na vrh te mogočne gore. Le v bazi pod Everestom je več ljudi. Seveda. Everest je najvišji. In torej

tudi prestiž in slava tistih, ki stopijo na njegov vrh je zato večji.

In da to ljudje počenjaajo le za slavo in prestiž? Da zaradi tega tovorijo kvintale in kvintale opreme, ki nato večkrat ostane kar v bazi, tako da, ko se približuje osrčju baze K2, kar hodiš med dvema neskončnima kupoma najrazličnejših odpadkov, jeklenk, kartuš, strganih šotorov, pa tudi odpadle hrane, obleke in drugega? Kaj je človekova duša tako labilna, da potrebuje stalnega umetnega zunanjega potrjevanja, in slave in prestiža? Ne verjamem tega. Morda delno. Večina jih je tu iz resničnega in brezpogojnega navdušenja nad hribi, nad plezarijo, nad Himalajo, manj pa je takih, ki v Himalaji iščejo le potrditev svojega častihlepa. Te pa takoj spoznaš. V to razlago hočem osrčju, čeprav zelo dvomim vanjo. Ker vem, da je resničnih alpinistov malo. Vendar hočem rešiti tudi vse ostale. Torej tiste, ki se podajajo v Himalajo, da lahko nato o tem nakladajo in se prikazujejo v junaški luči, tiste, ki nimajo pojma, kaj je alpinistična etika, pač megalomane, frustrirance, čudake in povprečne. Tudi ti imajo pravico živeti in se v Himalajo podajati, še predvsem če jim Himalaja dobro dè in jim pomaga pri njihovem vsakdanu!

Hodimo med šotori. Prva srečanja. Korejci. Vedno prijazni in nasmejani. Poljaki. Američani. Govorijo nam o italijanskem alpinistu Renatu Casarottu, ki se je moral malo pod vrhom K2 v krajšem ob-

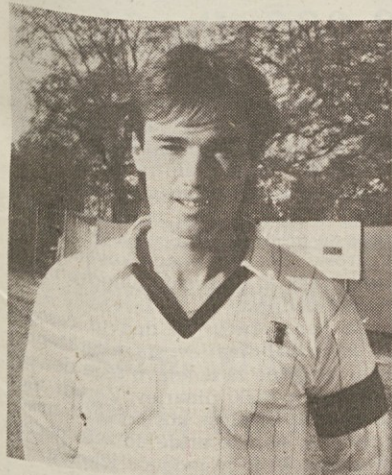
Sprostil se je plaz...

dobju že dvakrat obrniti, govorijo nam o Poljaku Jerzyju Kukuczki, ki je že nekaj dni na gori, kjer ga je zajelo slabo vreme in še ni jasno, ali je preživel ali pa za večno ostal tam gor, naposled nam govorijo o prvih letošnjih mrtvih. Dva Američana, ki ju je zajel plaz in dva Francoza, katerima se je zrušil snežni odlom pod nogami. Niso jih še dobili in morda jih ne bodo nikoli.

Naš izlet bi moral biti poln vedrine in veselja, vendar iz baze K2 odhajamo tihi in potrti. Nismo še navajeni na realnost mrtvih, pa čeprav smo o njej že večkrat govorili. Morda nam bo postala domača, ko se bomo osebno srečali z njo?

Pogovor s kapetanom kriške enajsterice Andrejem Kostnapfom

»V ekipi smo vsi predvsem prijatelji«

Kaj menijo pri društvu in kaj pa ti o prvenstvu?

»Pri društvu so zelo zadovoljni, saj smo že vrsto let ena najboljših ekip v ligi. Po mnenju soigralcev in tudi mojem pa bi lahko dosegli tudi prvo mesto. Dokazali smo, da je Vesna najboljša ekipa, to pa smo ugotovili tri tedne pred koncem prvenstva, ko smo z našim tehničnim vodjo Eurom Petagno analizirali potek sezone in ugotovili, da večji del porazov smo doživeli proti šibkim ekipam. Najslabše tekme smo odigrali proti ekipam, ki so izpadle. Glede tega pa mislim, da je vsak komentar odveč.«

Torej, kako to, da niste osvojili prvega mesta?

»Mislim, da nam je v ključnih trenutkih zmanjkalo koncentracije in smo popustili.«

Katere so bile glavne odlike Vesne?

»Ekipa je bila zelo tehnično in taktično pripravljena, kljub temu se je znašla v težavah tistimi moštvami, ki so se v glavnem odlikovala po temperamenti in telesni pripravi. Proti tehnično boljšim ekipam pa smo se uveljavljali brez večjih težav. Kot sem že omenil, smo podcenjevali nekatere nasprotnike in to smo drago plačali. Vsekakor smo zadovoljni, da v tej ligi solidno igramo že pet let in ker v naši ekipi igrajo pretežno domačini, ki so seveda bolj postrtovalni kot kaki drugi nogometaši, ki niso iz vasi.«

S katerimi težavami pa se je soočalo vaše društvo?

»Kot igralec seveda o vseh morebitnih problemih nisem mogel biti ob-

veščen, prepričan pa sem, da bi prav mi igralci prvi občutili, ko bi ne bilo kaj v redu.«

Kakšen je odnos med ekipo in društvom?

»Odnos je res odličen.«
Katere so novosti v članskem moštvu in katere v mladinskem odseku za letošnje prvenstvo?

»Struktura ekipe bo v ključnih vlogah ostala nespremenjena in menim, da bomo odigrali spet vodilno vlogo. Zelo važno je, da je naša ekipa zelo složna, vsi smo prijatelji in to je bistveno za doseganje boljših rezultatov. Glede novosti v članski ekipi nas bo letos zapustil Aldo Chizzò, ki se po enoletnem posojilu vrne k Architraveju. Okrepili smo se z veznim igralcem Papinijem (San Luigi), v teku so še pogajanja za veznega igralca in branilca, poleg tega, se bosta vrnila z vojaškega roka Niko Sedmak in Paolo Švab. Trener Petagno bo letos verjetno le treniral, obstaja pa tudi možnost, da bo vsaj za prve tekme igral. Zaradi vojaškega roka bo Barilla odsoten do oktobra ali novembra, če društvo ne bo najelo enega veznega igralca, bo torej verjetno moral trener stopiti na igrišče. Priprave pa bomo začeli že ta teden. Letos bomo nastopili le z eno mladinsko ekipo in ne z dvema kot lani, ker matična društva hočejo igralce nazaj.«

Kostnapfel je ob koncu še dodal...

»Ob koncu tega intervjuja pa bi se rad zahvalil vsem kriškim navijačem, ki so kot vedno tudi letos množično sledili ekipi. Na Tržaškem se lahko le malo društev pohvali s takim občinstvom, kot je naše.«

MITJA ŠTOKA

novo v zamejski
telesni
kulturi

ALDO
RUPEL

36.

Pogledi, popis dejavnosti in društev

V prvih razredih višjih šol se ubada 25 odstotkov dijakov s tekmovalnimi deljavnostmi po športnih društvih. V drugih razredih je takih deklet le 20 odstotkov, 25 odstotkov jih najdemo v tretjih razredih, potem pa krivulja strahotno pade: v četrthih razredih je vsako deseto deklet dejavno vključeno v kakšno športno društvo, pri maturantkah pa podatek ne presega 13 odstotkov. Iz iste raziskave je razvidno, da je športno dejavnih dijakov, ki stanujejo v Trstu (središče in predmestje), 40 odstotkov, v vaseh tržaške občine 43 odstotkov, v Miljah 29 odstotkov, v Dolini 32 odstotkov, na Repentabru 37 odstotkov, v Zgoniku 55 odstotkov, v Devinu-Nabrežini 45 odstotkov, v Doberdobi 20 odstotkov, v Sovodnjah 25 odstotkov, v Gorici 27 odstotkov in v Števerjanu 29 odstotkov.

Zanimivo je upoštevati tudi vrsto šole in angažiranost dijakov in dijakin, ki jo obiskujejo. Najboljši indeks aktivnosti so pokazali dijaki znanstvenega liceja, kjer je 50,9 odstotkov vključenih v tekmovalni šport in 49,1 vključenih. Na ostalih šolah je stanje slabše: geometri 55,1:44,9, trgovski zavod 59,4:40,6, učiteljske 61,4:38,6, strokovna šola 66,5:33,5,

industrijski tehnični zavod 70,2:29,8, klasični licej 71,3:28,7, šola za vrtnarice 90,5:9,5.

Škoda še enkrat, da ne razpolagamo s podatki izpred pet ali deset let, da bi vedeli za premike v pozitivni ali negativni smeri. Vsekakor je stanje izraz miselnosti deklet samih, njihovih družin, naše telesne kulture in posebej vodstev športnih društev, ki, dolgoročno vzeto, niso pokazala dovolj posluha za ženske odseke.

(Podatki so povzeti iz članka Bojana Pavletiča: Dijaki v petih krogih statistike, JK 1988, str. 103)

DOM

Na vrsti je opis še enega društva, ki deluje v središču Gorice in ima tudi svoje članstvo — razen izjem — iz mesta in najbližjih predmestij. Za društvo Dom je bilo pred sedmimi leti napisano v knjigo Telesna kultura med Slovenci v Italiji: »V zadnjih letih ni bilo občnih zborov in, kar je skoraj neverjetno, niti odborovih sej. Na eni strani je to slika šibke organizacijske društvene zgradbe, na drugi strani pa dokaz, kako kljub težavam lahko odseki samostojno delujejo in usklajeno zasledujejo isti cilj, če jim načelujejo posamezniki, ki jim je namen naše telesne kulture jasen in so se miselno zgradili na skupnih izkušnjah.«

Opisano stanje se je nadaljevalo še dobrih pet let, nakar je prišlo do spramembe, ki je izvirala iz spoznanja, da v sodobnih razmerah ne more uspevati tako razčlenjen organizem, kot je športna ustanova, brez usklajevanja in enotnega vodenja, čeprav rešujejo posamezne panoge znotraj svojih odsekov lastna odprta vprašanja. Tako se je zgodilo, da je društvo imelo svoj redni občni zbor po dolgem času

spet leta 1986. Priredili so ga v Kulturnem domu. Občni zbor je potrdil obstoječe stanje in okviru posameznih odsekov, istočasno pa je predstavljal kohezijski trenutek dejavnosti, ki so skoraj absolutno samostojne. Glede drugačnosti, ki se je izoblikovala pri Domu, je treba dokončno zabeležiti izgubo moške odbojke, ki je bila pred desetletjem in prej vodilna panoga. Zelo se je organizacijsko in v zadnjih sezonah tudi tehnično utrdila ženska odbojka, ki ima svojo lastno organizacijsko, tehnično in materialno strukturo v okviru Doma Agorest.

Namizni tenis je napravil kakovosten skok tako pri dekletih - do državne B lige - kot pri fantih, ki pa so za nekaj razredov mlajši in se uveljavljajo zaenkrat na pokrajinski ravni. Košarka je po višku leta 1977 zašla v začetku osemdesetih let v krizo v smislu, da je znižala število moštev, v zadnjih dveh sezonah pa se zopet utrjuje in v zadnjem prvenstvu je prvo moštvo doseglo doslej najvišji uspeh.

Med najznačilnejše odseke, ker je tudi edini na Goriškem, spada gimnastični odsek, v okvir katerega sodi orodna telovadba za fante, športnoritmična gimnastika za dekleta in splošna telesna vzgoja za fante in punčke prvih razredov osnovnih šol pa tudi vrtca. Pododsek spošne telesne vzgoje je šibkejši glede na desetletje nazaj, ker starši radi vidijo, da nosi delovanje, v katero vpišejo svoje otroke, odmevnejši in bolj specifičen naslov. Celoten gimnastični odsek pa je gotovo organizacijsko boljši in tudi po kakovosti žanje uspeh na vseh nastopih, tako tekmovalnih kot manifestativnih. Odsek je junija 1986 nastopil v S. Giovanniju al Persiceto blizu Bologne na veliki slavnosti vseh telovadnih društev v državi, ki so takrat imeli več kot stoletno tradicijo. Dom se je prijavil kot nadaljevalec tržaškega in goriškega Sokola.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavniških trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sočutja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. avgusta 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Združitev obeh Korej bodo poslej zahtevali z miroljubnimi sredstvi Po zadnjih pouličnih spopadih s policijo južnokorejski študentje zavračajo nasilje

SEUL — Južnokorejski študenti, ki jih je predvčeršnjim v vasi Panmundžon ob severnokorejski meji med pripravo »velikega pohoda za združitev« obeh Korej, med katerim so se nameravali srečati s svojimi severnokorejskimi kolegi, zaustavila policija, so se včeraj odločili, da se odpovedo nasilju. Svojo protestno dejavnost bodo v predolimpijskih dneh nadaljevali z miroljubnimi sredstvi.

Zadnji spopadi med južnokorejsko policijo in demonstrirajočimi študenti so se začeli v ponedeljek, ko je policija v Seulu razgnala miren protestni shod, na katerem se je zbralo več kot 1000 ljudi, ki so zahtevali združitev obeh Korej. Nekaj desetih demonstrantov so zaprli, več sto pa se jih je zateklo v bližnje prostore državne univerze.

Isti dan se je približno 3000 radikalnih študentov uprolo policiji pred univerzo Yonsej. Med enournim spopadom s prav toliko policisti so študenti metali molotovke in kamenje, policija pa jih je pretepala in najmanj 75 aretirala. Študentje so zahtevali prost odhod v Panmundžon, kjer naj bi prišlo do pogovora študentov obeh Korej o združitvi in skupni organizaciji olimpijskih iger.

Predvčeršnjim je policija aretirala še približno 1200 študentov, ki so pripravljali pohod do severnokorejske meje. Do zapiranja je prišlo le nekaj ur potem, ko je južnokorejski predsednik Roo Te Wu predlagal severnokorejskemu predsedniku Kim Il Sungu pogovor o združitvi obeh držav.

Včeraj pa se je kakšnih 1500 študentov yonsejske univerze, ki je bila pogosto prizorišče protestov proti policijskemu nasilju, med pripravami na »veliki pohod za združitev« odločilo, da s svoje strani prenehajo z nasiljem. Vsekakor pa bodo svoj pohod proti severnokorejski meji ponovili v prihodnjih dneh. »Nadaljujemo z iskanjem uresničitve srečanja z našimi severnokorejskimi kolegi pred in med olimpijskimi igrami na miren način,« je povedal eden izmed študentskih voditeljev.

To je prva nedvoumna zavrnitev nasilja s strani kakšnega predstavnika študentskega gibanja, ki ga južnokorejska vlada obtožuje, da je »subverzivno in ekstremistično«.

Študentska odločitev o nenasilju prispeva k razjasnitvi možnosti za olimpijske igre, ki se bodo začele natanko čez mesec dni. Nikakor pa ni jasno, ali bo ta zadnja študentska iniciativa res prinesla mir. Kajti na istem zborovanju so zbrani obsodili surovost policijskih enot in zahtevali takojšnjo izpustitev Kim Joon Gija, ki bi moral voditi delegacijo južnokorejskih študentov med srečanjem, ki bi moralo biti predvčeršnjim s severnokorejskimi študenti.

Že citirani študentski voditelj je še rekel, da gibanje nima zaupanja v vlado Roo Tae Wuja in da ga je razočaral oportunizem opozicije. A študenti se ne čutijo kot narodni voditelji. Njihova naloga je samo izpostavljati najpomembnejše probleme, kot je, na primer, združitev obeh Korej.

Na sliki (telefoto AP): prizori zadnjih spopadov med študenti in policijo

Na Hrvaškem milijardni posli z oddajanjem sob

KARLOVAC — Magistralna cesta med Karlovcem in Plitvičkim jezeri velja za eno od največjih turističnih privlačnosti Hrvaške. Pokrajina privablja na tisoče gostov, zlasti iz tujine, ki na tem področju tudi prenočujejo. Baje je bilo od začetka letošnje turistične sezone kar 50 tisoč nočitev.

Krajne turistične agencije, na prvem mestu turistični delavci Kvarnera, pa o zadevi ne vedo tako rekoč ničesar. V Karlovcu so namreč v času turističnega eksodusu redno prijavili svoje goste le trije ali štirje zasebniki, in to je tudi vse. Toda že v predmestju Karlovca je mogoče zaslediti številne napise, ki opozarjajo na gostoljubnost prebivalstva. Govori se tudi, da so te sobe skozi vse poletje stalno zasedene, v njih so namreč nameščeni zlasti tujci. Turistični delavci, ki se sicer za govorice ne zmenijo veliko, pa računajo, da se s takim poslom prilije v žepe zasebnikov okoli 5 milijonov dolarjev letno.

Hrvaška gospodarska zbornica je zato uvedla nadzorstvo nad takimi zasebniki, ki v skrajnem primeru priznajo, da imajo v svojih hišah res goste, da pa so to (devizni) sorodniki, prijatelji ali stari znanci. Globe tudi niso zamenljive, vendar so malenkost v primerjavi z zaslužkom. Kljub polni zasedenosti pa na pročeljih hiš kraljujejo napisi »Zimmer frei«, ki so že postali simbol tihega zasebnega biznisa.

Liparski devici Mariji ukradli dragocene uhane

LIPARI — S kipa device Marije Madonna della catena v istoimenski cerkvi na Liparih so neznanci ukradli dragocene uhane. Kdaj je do kraje prišlo, za zdaj še niso uspeli odkriti.

Izredno stare uhane z dragulji neprecenljive vrednosti je cerkvi poklonila družina liparskih izseljencev v Združene države Amerike.

Vse kaže, da so tatvino izvedli pravi profesionalci, ki so se dalj časa pripravljali na krajo. Da bi pridobili na času in čim bolj zavlekli odkritje kraje, so izdelali popolno kopijo uhanov in jih zamenjali s praviimi, prav tako pa se niso dotaknili zlate ogrlice, ki jo ima liparska devica Marija okrog vratu.

Obujanje rock spominov

Obletnica smrti rock zvezdnika Elvisa Presleya je ponovno privabila v Memphis na tisoče nostalgikov, ki jim je za sporočila svojemu idolu na voljo tudi »spominski zid« (Telefoto AP)

Že prihodnji mesec v obtok bankovec po 50.000 dinarjev

BEOGRAD — V začetku septembra bo prišel v obtok bankovec za 50.000 dinarjev, napovedan že pred dvema letoma, je izjavil generalni direktor trezorja Narodne banke Jugoslavije Velimir Drecun. Osnovni razlog za emitiranje novega bankovca visoke nominalne vrednosti je nujnost, da bi rešili težave v gotovinskem plačevanju, ki jih povzroča visoka inflacija.

Da bi odpravili že kronične težave, se je pred dvema letoma začel postopek za izdajo novih apoenov po deset, dvajset in 50.000 dinarjev. Računali so, da bodo ti bankovci, ki so imeli tedaj visoko nominalno vrednost, za polovico zmanjšali količino bankovcev v prometu, zmanjšali stroške in ustvarili normalne možnosti za poslovanje, toda

gospodarska gibanja, ki so se nadaljevala lani in letos, so demantirala pričakovanja, ker se je na ognju inflacije vrednost dinarja prehitro topila.

Kupna moč kovancev upada, stroški njihove izdelave pa naraščajo, zaradi tega so prišli v nesmislen položaj, da s stroški izdelave enega kovanega dinarja večkrat presegajo njegovo nominalno vrednost.

Za ponazoritev: en dnevni časopis, ki stane 500 dinarjev, stane izraženo v ceni surovine za izdelavo tega denarja več kakor 8.000 dinarjev. Zaradi tega je postalo zbiranje kovancev donosen posel, saj se tako pride do zelo poceni surovine, ki jo je mogoče izkoristiti v razne komercialne namene. (dn)

Temnopolti podjetniki rušijo mit apartheida?

JOHANNESBURG — Javnost je redno obveščena o tem, kar se neprijetnega dogaja v Južni Afriki, pa vendar kaže, da se tudi tam stvari počasi spreminjajo. Tiskovne agencije so namreč posredovale dopis o uspehih tako imenovanih »buppies«, ki so temnopolta verzija že slavnih »yuppies«. Gre za mlade, uspešne, bogate, predvsem pa študirane predstavnike črnske večine, skratka za ljudi, ki so si znali urediti nadvse elitno življenje v zakotni domovini apartheida.

V glavnem so to bančniki, gospodarski izvedenci, lastniki podjetij za marketing in si lahko privoščijo luksuzna stanovanja, velike nemške avtomobile ter krznene plašče in dragulje za svoje cenjene soproge.

Belcem niso posebno všeč, ne morejo pa se jim upreti ali jim kakorkoli škoditi, ker v Južni Afriki dejansko primanjkuje visoko specializiranega osebjia, iz leta v leto pa narašča števi-

lo temnopoltih domačinov, ki so uspešno zaključili študije v tujini.

Res je tudi, da imajo »buppies« veliko težav v sami sredi črnih sobratov. Črnci, ki se v pločevinastih barakah borijo proti vsakodnevnemu nasilju južnoafriške policije, trdijo, da so njihovi elegantni bratje pozabili na atavične težave preganjanega naroda. Nekateri so celo prepričani, da so »buppies« nepremostljiva ovira v boju proti apartheidu.

Bogataši s temno kožo pa trdijo, da to sploh ne drži, saj jim je prav z osebnimi uspehi in s prisluženim denarjem uspelo uničiti nekaj globoko zakoreninjenih mitov. Črnci v Yves Saint-Laurentovih oblekah srkajo long drinke v najelegantnejših johannesburških barih, že trideset temnopoltih (in petičnih) družin pa se je vselilo v Bryanston, ki še vedno velja za najbolj elitni mestni predel prestolnice apartheida.

izredno krutostjo, ko so ugrabljenca odrezali del ušesa in ga poslali njegovi družini, da bi tako izsilili takojšnje plačilo odškodnine. Druga banda, ki naj bi bila sestavljena izključno iz sardinskih kriminalcev, pa je v nedeljo ugrabila 27-letnega farmacevta Michelangela Mundula iz Dorgalija (Nuoro). Kriminalci se doslej družini ugrabljenca še niso javili.

Po mnenju Melisa je skrajni čas, da se organiziran kriminal na otoku zatere. Pri tem bi morala po njegovem vidnejšo vlogo kot doslej imeti deželna uprava, ves boj pa bo po Melisovem mnenju zamen, če ne bodo v njem poleg vseh ustanov in sil javnega reda sodelovali tudi prebivalci Sardinije.

Najlepše so tri Tržačanke

GRADEŽ — Kar tri Tržačanke so bile v nedeljo zvečer v Gradežu proglasene za najlepša dekleta Furlanije-Juljske krajine. Deželno žensko lepoto bodo tri dekleta v začetku septembra zastopala na tekmovanju za mis Italije v Salsomaggioreju. Na prvo mesto se je povzpela 20-letna študentka prvega letnika filozofske fakultete Romana Turina, ob njej pa sta bili izvoljeni prav tako 20-letna Maria Pettner in 19-letna Roberta Casson.

Proglasitev je bila v nedeljo zvečer v Parku rož, potem ko so dekleta defilirala v kopalnih, v dolgih ter v poročnih oblekah, med daljšo glasbeno prireditvijo, na kateri sta nastopili znani pevki in igralki Amanda Lear in Patty Pravo ter komik Pippo Franco.

Kako je prišlo do proglasitve treh Tržačank v precej ostri konkurenci 41 deklet, ki so v Gradež prišla iz vse dežele? Dekleta so bila izbrana v raznih diskotekah ter na drugih plesiščih. Izbirala jih je skupina ljudi, ki jih vodi videmski menežer Spartaco Vidon, ki se s tem ukvarja že dolgo vrsto let. V Gradežu je dekleta ocenjevala komisija, v kateri so bili pretežno novinarji iz vse dežele. Na prvi pogled je bila izbira težka. Kmalu pa, potem ko so dekleta odgovarjala na vprašanja, ki so jim bila postavljena, se je pokazalo, da bo marsikatera med njimi izločena. Še bolj je to prišlo do izraza na prvem mimohodu v kopalnih oblekah pred zbrano žirijo. Cela vrsta tekmovalk je bila izločena. Člani žirije so si v svoje beležnice zapisovali ocene, kot da bi šlo za kako profesorsko ocenjevanje. Sledil je še dodatni posvet, potem pa je odločitev padla. Tržaška dekleta so še enkrat pokazala, da je pri njih lepota doma ter da se na takih tekmovanjih znajo bolje odrezati kot tista iz drugih krajev dežele.

Zmagovalca, Romana Turina, je članom žirije povedala, da si želi postati docent filozofije na univerzi, vendar ne pri nas, marveč v Nemčiji, saj je njen fant Nemec. Sicer pa nam

Tri najlepša dekleta iz Furlanije-Juljske krajine

je po izvolitvi prišepetala, da bi se zadovoljila tudi s poklicom manekenke ali kaj podobnega, če bi ji kdo to ponudil. Na zmago sicer niti pomislila ni, nam je povedala. Takšna

zmaga, še posebej če bo še kak dodatni uspeh prišel v vsedravnem merilu, pa lahko spremeni življenjske sanje mladega dekleta.

M. W.

Z visokimi denarnimi nagradami proti sardinskim ugrabiteljem

CAGLIARI — Sardinija se bo enotno in z vsemi silami skušala upreti bandam ugrabiteljev, ki delujejo na tem področju. To je včeraj poudaril tudi predsednik sardinske deželne vlade Mario Melis, ki je predlagal, da se v boju proti organiziranemu kriminalu na otoku uporabijo vsa sredstva, predlagal pa je tudi dodelitev visokih finančnih nagrad tistim, ki bi posredovali koristne informacije za aretacijo pripadnikov posameznih kriminalnih in ugrabiteljskih band.

Vse kaže, da na Sardiniji delujeta dve bandi. Prva naj bi imela na vesti ugrabitev Giulia De Angelisa, ki je že dobra dva meseca v rokah kriminalcev. Ti so se pred kratkim »izkazali« z